ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΦΥΛΑΞ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

Ἡ συνδρομὴ εἶνε προπληρωτέα ὑποχρεωτικῶς

ΕΝ ΤΩι ΕΣΩΤΕΡΙΚΩι		ΕΝ ΤΩι ΕΞΩΤΕΡΙΚΩι	
Ἐτησία	Σελ. 10	Ἐτησία	Σελ. 12
Ἐξάμηνος	» 5	Ἐξάμηνος	» 7

Τιμὴ ἑκάστου φύλλου γρόσια 2.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ
ΤΗι ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
Ε.ΦΡΑΙΜ Κ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ:
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΟΔΟΣ.—Ἀγορὰ Κύκκου Ἀριθ. 26.

ΕΤΟΣ ΙΓ' ΑΡΙΘ. 623

ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑι (Κύπρου),
τῇ 18ῃ Δεκεμβρίου 1918.

ΕΝ ΑΔΙΑΣΠΑΣΤΩ ΦΑΛΑΓΓΙ ΠΕΡΙ ΤΑ ΕΘΝΙΚΑ ΙΔΕΩΔΗ

Παρετηρήσαμεν ὅτι μοῖρα τις τῶν Ἑλλήνων τὴν νίκην τῆς Συνεννοήσεως ἐχαιρέτισαν οὐχὶ ὡς εὐφρόσυνον καὶ σωτήριον παγκόσμιον γεγονὸς ἀλλ' ὡς ὕβριμβον κομματικόν, τόσῳ μᾶλλον δσῳ μετὰ τῆς κομματικῆς νίκης ἐπίστευον καὶ εἰς τὴν εὐόδωσιν ὅλων τῶν ἐθνικῶν δικαίων καὶ πόθων τοῦ Ἑλληνισμοῦ, καὶ διὰ τοῦτο προτρέχουσα ἡ φαντασία τῆς πραγματικότητος ἔπλαττεν ὅτι κατελήφθη ἡ Ἀδριανούπολις ὑπὸ στρατοῦ Ἑλληνικοῦ, ἡ Σμύρνη ἤδη διατελεῖ ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῶν Ἑλληνικῶν δυνάμεων, καὶ μετὰ ταχύτητος ἀστραπιαίας οἱ εὔζωνοι ὑπερέβαλον τὴν Τσατάλτσαν καὶ ἐπήγνυον τὸ ἱερὸν λάβαρον ἐπὶ τῶν ἀρχαίων ἐπάλξεων αὐτοῦ.

Πάντα ταῦτα ἐδικαιολόγουν διάπυρος καίτοι πρόωρος αἰσιοδοξία καὶ πόθος εὐγενὴς ὑπὲρ τῆς ταχίστης πραγματώσεως τῶν προαιωνίων ἐθνικῶν ἰδεωδῶν, ἐπὶ πλέον δὲ τὴν ἀγνὴν καὶ ἀγαθωτάτην πίστιν τῶν συνταχθέντων ὑπὲρ τῆς πολιτείας τοῦ κ. Βενιζέλου, ὅτι ὤφειλεν αὕτη νὰ συντελέσῃ τὴν ὁλοκληρωτικὴν ἀποκατάστασιν τῆς φυλῆς ἡμῶν, καὶ μετὰ τοιούτων ἐπαγγελιῶν ἠγήθη οὗτος κινήματος, ὅπερ ἐβύθισε τὴν Ἑλληνικὴν φυλὴν μετὰ τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος εἰς πολλὰς καὶ μεγάλας συμφοράς.

Τὸ ἔθνος ἐντούτοις εἶνε ἕτοιμον νὰ συγχωρήσῃ πάντα ταῦτα ἂν ἐξηγόραζεν οὕτω τὴν ὁλοκληρωτικὴν ἀποκατάστασίν του ὑπὸ τὰς παρούσας ἀνελπίστους καὶ ὡς ἐκ θαύματος εὐκαιρίας.

Δυπηρότατον καὶ ὀδυνηρὸν ἀληθῶς ὑπῆρξεν ὅτι, διαν ἡ στυγνὴ πραγματικότης διέλυσε τὴν πρώτην αἰσιοδοξίαν, καὶ ἐγένετο κατάδηλος ὁ παραγκωνισμὸς τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἀντὶ νὰ ἐμμείνωσιν οἱ αἰσιόδοξοι εἰς τὰς δικαιοτάτας ἀξιώσεις τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ νὰ ἐξοργισθῶσι καὶ ἐκμανῶσι κατὰ τῆς σκαιοτάτης ἀδικίας, ἐφάνησαν φοβηθέντες μήπως μετὰ τοῦ παραγκωνισμοῦ τούτου ἀποβάλῃ μὲν ὁ κ. Βενιζέλος τὴν ἐξουσίαν, ἐκπέσῃ δὲ οὕτω καὶ τὸ βενιζελικὸν κόμμα τῆς ἀρχῆς, καὶ πρὸς ἀποτροπὴν τοιούτου κινδύνου ἤρξαντο οἱ αἰσιόδοξοι νὰ συστέλλωσι τὰ ἱστία τῆς οὐριοδρομούσης αἰσιοδοξίας αὐτῶν καὶ σύναμα νὰ περικόπτωσι τὰς ἐθνικὰς ἀξιώσεις καὶ ἐν τούτῳ οἱ ὀπαδοὶ προέβαλον τὸν ἀρχηγὸν αὐτῶν, πρῶτοι αὐτοὶ δικαιολογοῦντες τὴν διάλυσιν ὅλων τῶν πρώτων ἐκείνων ἐξάρσεων καὶ παραφορῶν καὶ ἐπιρρίπτοντες τὴν εὐθύνην εἰς τὴν πολιτικὴν τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου καὶ τῶν συντασσομένων μετ' αὐτοῦ, φαίνονται δὲ ἕτοιμοι καὶ πρόθυμοι ν' ἀποδεχθῶσι καὶ τὰ ὀλίγα ψιχία, καὶ ταῦτα οὐχί, ἐν γε τῷ παρόντι, βέβαια, ἀλλὰ μόνον πιθανά, ἀρκεῖ ἡ εὐθύνη τῆς ματαιώσεως τῶν δικαιοτάτων καὶ ἱερωτάτων πόθων τοῦ ἔθνους νὰ μὴ ἐπιβαρύνῃ τὸ κόμμα καὶ τὸν ἡγέτην αὐτοῦ.

Τὴν ψύχωσιν αὐτὴν ἐνέβαλεν εἰς τὴν μοῖραν ταύτην τοῦ ἔθνους ἡ δρακόντειος λογοκρισία, μονομερεῖς ἐπιτρέπουσα ἀντιλήψεις καὶ ἀπαγορεύουσα τὴν ἐλευθέραν ἔρευναν καὶ ζήτησιν τῆς ἀληθείας.

Ὅταν ἀποδοθῇ ἡ ἐλευθερία τοῦ λόγου καὶ ἐπιτραπῇ ἀπεριόριστος ἡ ζήτησις καὶ ἀπόδειξις τῆς ἀληθείας, τότε θὰ καταμερισθῶσι καὶ αἱ εὐθύναι μετὰ δικαιοσύνης καὶ εὐθυκρισίας.

Σήμερον εἶναι βέβαιον ὅτι ὁ Ἑλληνισμὸς διέρχεται κρισιμωτάτην περίοδον, διότι τὰ δίκαια αὐτοῦ διατρέχουσι τὸν μέγιστον κίνδυνον ἐξ ὅσων ποτὲ δι' ὅλου τοῦ μακροῦ καὶ περιπετειώδους βίου του ἀντεμετώπισε, καὶ ὀφείλει τὸ Πανελλήνιον νὰ συνασπισθῇ περὶ αὐτά, ἀποστρέφον τὸ πρόσωπον ἀπὸ τῶν προσώπων καὶ κωφεῦον πρὸς τὰς προβαλλομένας δικαιολογίας.

Ὁ κ. Βενιζέλος, ἀντὶ νὰ ἀναμασᾷ ἐν τῇ Βουλῇ ὅσα ὑπὲρ κόρον ἐπαναλαμβάνει ἀπὸ ἐσσάρων ἤδη ἐτῶν καὶ δι' ἀορίστων καὶ ἀβασίμων καταγγελιῶν νὰ ἀπομακρύνῃ ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν εὐθύνην, νὰ ζητῇ δὲ καὶ τώρα νὰ παρασύρῃ τὸ ἔθνος εἰς τὰς ἀπαισιοδόξους προβλέψεις του καὶ νὰ πείσῃ αὐτὸ εἰς τὴν ἀνεπανόρθωτον περικοπὴν τῶν δικαίων αὐτοῦ, θὰ ἔπραττε κάλλιον νὰ διαμαρτυρηθῇ ἐντονώτατα κατὰ τοῦ προσυνομόνου ἀδικήματος, νὰ προκαλέσῃ δὲ πανελλήνιον διαμαρτυρίαν καὶ ἐξέγερσιν ἵνα μὴ φανῇ τοὐλάχιστον ὅτι ὁ Ἑλληνισμὸς ἀγογγύστως ἀποδέχεται τὸν βαθύτατον ἀκρωτηριασμὸν τῶν δικαίων αὐτοῦ καὶ παραιτεῖται τούτων ἐν τῷ μέλλοντι.

Ὁ Ἑλληνισμὸς ὁπωσδήποτε ὀφείλει νὰ καταστῇ ὑπεύθυνον τὸν κ. Βενιζέλον διὰ πᾶσαν ἀπώλειαν καὶ ζημίαν ἐθνικὴν καὶ πρῶτοι πάντων αὐτοὶ οἱ ὀπαδοί του, οἵτινες ἔσπευσαν, καλῇ τῇ πίστει, ν' ἀποδώσωσιν εἰς αὐτὸν καὶ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ὅλου ἀγῶνος τῶν Συμμάχων.

Ἐπαναλαμβάνομεν ὅ,τι καὶ ἄλλοτε ὑπεστηρίξαμεν, ὅτι συμφέρει καὶ εἰς αὐτὸν τὸν κ. Βενιζέλον καὶ εἰς τὴν ἐθνικὴν ὑπόθεσιν καθόλου, ἵνα σύσσωμος ὁ Ἑλληνισμὸς ἐπιδείξῃ ἀνένδοτον καὶ ἀποφασιστικὴν ἐμμονὴν εἰς τὴν ἀκεραίαν κατάκτησιν τῶν δικαίων αὐτοῦ, καὶ μόνον ὑπὸ τοιοῦτον ὅρον ὁ κ. Βενιζέλος θὰ δυνηθῇ νὰ πατήσῃ καὶ πάλιν ἔδαφος Ἑλληνικόν.

Οἱ προστατεύσαντες καὶ ἐνισχύσαντες αὐτὸν ἐν τῇ γνωστῇ πρὸς τὴν Ἑλλάδα πολιτείᾳ του, αὐτοὶ πρῶτοι ὑποχρεοῦνται καὶ νὰ ἀναδείξωσιν αὐτὸν οὐ μόνον λόγῳ, ἀλλὰ καὶ ἔργῳ **μέγαν πολιτικὸν τῆς Εὐρώπης καὶ μέγιστον ἀντιπρόσωπον τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως αὐτῆς.** *Ἄλλως ἡ αὐσηρὰ καὶ ἀδέκαστος ἱστορία θὰ ἐξενέγκῃ πικρὰν καὶ δριμεῖαν ἐτυμηγορίαν κατ' αὐτῶν, ὅτι ἠδίκησαν σκαιότατα μίαν φυλήν, ἥτις ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην ἐδικαιοῦτο νὰ ἀποκατασταθῇ εἰς τὴν μεγάλην προγονικὴν κληρονομίαν, οὐχὶ ἁπλῶς δικαιώματι κληρονομικῷ ἀλλὰ καὶ δυνάμει ὑπερανθρώπων ἀγώνων καὶ θυσιῶν αὐτῆς κατὰ πάσας τὰς γενεὰς ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἀνεξαρτησίας αὐτῆς καὶ τοῦ κόσμου ὅλου.*

Ἂς παύσωσι παρ' ἡμῖν οἱ Ἀβδηριτισμοί, ἵνα μὴ πρὸς τοῖς ἐθνικοῖς ἀτυχήμασι γινώμεθα ὁ περίγελως τῶν μοχθηρῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ διὰ τῆς εὐσταθοῦς καὶ ἰσορρόπου πολιτείας ἡμῶν ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν ἰδεωδῶν ἂς δείξωμεν ὅτι, ὡς ἐν τῷ μακραίωνι παρελθόντι ἐνικήσαμεν αὐτὸν τὸν παντοδαμάτορα χρόνον, οὐδεμία δύναμις ἐγκόσμιος ἔσται ἱκανὴ ν' ἀνακόψῃ τὸν αἰώνιον δρόμον ἡμῶν πρὸς τὸ ἔνδοξον τέρμα.

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΑΡΕΤΑΙ

[ΕΞ ΟΣΩΝ ΑΝΑΓΙΝΩΣΚΩ]

ΑΙ ΤΡΩΑΔΕΣ. Οἱ διαφυγόντες ἐκ τῆς ἁλώσεως τῆς Τροίας ἐν ὥρᾳ χειμῶνος δι' ἄγνοιαν περὶ τὴν ναυτιλίαν ἀπεπλανήθησαν εἰς Ἰταλίαν καὶ προσώρμισαν διασωθέντες περὶ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Τιβέρεως. Ἐκεῖ, οἱ ἄνδρες ἐξῆλθον πρὸς κατόπτευσιν τῆς χώρας καὶ ἀνεζήτουν ἐγχωρίους πρὸς πληροφορίαν περιπλανώμενοι. Εἰς τὰς γυναῖκας, ἐν τῷ μεταξύ, ἐπῆλθεν ἡ σκέψις, ὅτι, ἀφοῦ εἶνε ἀδύνατον νὰ ἀνακτήσωσι τὴν πάτριον χώραν, θὰ ἦτο καλλίτερον νὰ ἐγκαταστᾶσιν ὁριστικῶς ὁπουδήποτε γῆς καὶ ἀπαλλαγῶσιν οὕτω τῆς μακρᾶς περιπλανήσεως καὶ τῶν διηνεκῶν κινδύνων, καὶ συμφωνήσασαι ἐπυρπόλησαν τὰ πλοῖα πάντα, κατήρξατο δὲ μία τούτων καλουμένη Ρώμη. Ἀφοῦ δὲ ἔπραξαν ταῦτα ἦλθον εἰς προϋπάντησιν τῶν ἀνδρῶν οἵτινες ἤρχοντο πρὸς βοήθειαν πρὸς τὴν θάλασσαν, καὶ φοβούμεναι τὴν ὀργὴν ἐνηγκαλίζοντο καὶ κατεφίλουν καὶ διὰ τῆς φιλοφροσύνης κατεπράϋναν αὐτοὺς ἐντελῶς· διὰ τοῦτο ὑπῆρξε καὶ παρέμεινε συνήθεια παρὰ ταῖς γυναιξὶ τῶν Ρωμαίων νὰ χαιρετίζωσι καταφιλοῦσαι τοὺς συγγενεῖς αὐτῶν.

ΦΩΚΙΔΕΣ. Ἄσπονδος ὑπῆρχε πόλεμος τῶν Θεσσαλῶν κατὰ τῶν Φωκέων. Διότι οὗτοι τοὺς Θεσσαλοὺς ἄρχοντας καὶ τυράννους εἰς τὰς Φωκικὰς πόλεις ἐφόνευσαν πάντας ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ, οἱ δὲ Θεσσαλοὶ διεμέλισαν διακοσίους πεντήκοντα ὁμήρους Φωκεῖς· ἔπειτα ἐνέβαλον διὰ Λοκρίδος, ἀποφασίσαντες νὰ μὴ φεισθῶσιν οὐδενὸς τῶν ἐνηλίκων, τοὺς δὲ παῖδας καὶ τὰς γυναῖκας νὰ ἐξανδραποδίσωσιν.

Ὁ Δαΐφαντος, λοιπόν, ὁ Βαθυλλίου, τρίτος αὐτὸς ἄρχων, ἔπεισε τοὺς Φωκεῖς μὲν αὐτοὺς νὰ ἐξέλθωσιν εἰς ἀπάντησιν τῶν Θεσσαλῶν τὰς δὲ γυναῖκας μετὰ τῶν τέκνων, ἀφοῦ συναγάγωσιν εἴς τινα τόπον ἐξ ὅλης τῆς Φωκίδος, νὰ συσσωρεύσωσι πέριξ πολλὰ ξύλα, καὶ ν' ἀφίσωσι φρουροὺς καὶ νὰ δώσωσι διαταγάς, ἂν ἴδωσιν ὅτι νικῶνται αὐτοί, ταχέως οἱ φρουροὶ ν' ἀνάψωσι τὰ ξύλα καὶ νὰ κατακαῶσιν αἵ τε γυναῖκες καὶ οἱ παῖδες· ἀφοῦ ἐψήφισαν ταῦτα, ἠγέρθη τις καὶ εἶπεν, ὅτι δίκαιον εἶνε νὰ συμψωνήσωσιν εἰς ταῦτα καὶ αἱ γυναῖκες· εἰδεμή, νὰ ἀφίσωσιν ἄπρακτον τοιαύτην ἀπόφασιν. Τὸν λόγον τοῦτον μαθοῦσαι αἱ γυναῖκες συνῆλθον πᾶσαι ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ ἐψήφισαν αὐταὶ ὑπὲρ τῆς πρώτης ἀποφάσεως καὶ τὸν Δαΐφαντον ἐστεφάνωσαν ὡς συμβουλεύσαντα τὰ ἄριστα ὑπὲρ τῆς Φωκίδος· λέγεται δὲ ὅτι καὶ οἱ παῖδες ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνελθόντες τὰ αὐτὰ ἐψήφισαν. Τούτων δὲ γενομένων, οἱ Φωκεῖς συμπλακέντες πρὸς τοὺς Θεσσαλοὺς περὶ Κλεωνὰς τῆς Γαμπόλιδος ἐνίκησαν αὐτούς. Τὸ μὲν ψήφισμα οἱ Ἕλληνες ὠνόμασαν «Φωκέων ἀπόνοιαν» οἱ δὲ Φωκεῖς ἐπὶ χρόνους μακροὺς ἑτέλουν μεγίστην τῶν ἑορτῶν τὰ «Ἐλαφηβόλια» πρὸς τιμὴν τῆς Ἀρτέμιδος διὰ τὴν νίκην ἐκείνην.

ΧΙΑΙ. Οἱ Χιοι ἐπῴκισαν τὴν Λευκωνίαν ἐκ τοιαύτης αἰτίας. Ἐνυμφεύθη τις ἐν Χίῳ ἐκ τῶν θεωρουμένων ὡς γνωρίμων. Ἐνῷ δὲ ἦγετο ἡ νύμφη ἐπὶ ζεύγους, ὁ βασιλεὺς Ἵπποκλος, συγγενὴς τοῦ νυμφίου καὶ παρών, ὅπως καὶ οἱ λοιποὶ ἄλλοι, μέθης καὶ γέλωτος ὑπαρχόντων, ἀνεπήδησεν ἐπὶ τὸ ζεῦγος, οὐχὶ ὅπως πράξῃ τι ὑβριστικόν, ἀλλ' ἐκτελῶν κενὴν συνήθειαν καὶ ἀστειότητα· οἱ φίλοι ὅμως τοῦ νυμφίου ἐφόνευσαν αὐτόν. Προφαινομένης δὲ θεομηνίας κατὰ τῶν Χίων, καὶ τοῦ Θεοῦ διατάξαντος ὅπως φονεύσωσιν ἅπαντας τοὺς φονεύσαντας τὸν Ἵπποκλον, ἅπαντες εἶπον ὅτι ἐφόνευσαν τὸν Ἵπποκλον· τότε ὁ θεὸς διέταξε πάντας νὰ ἐγκαταλίπωσι τὴν πόλιν, ἐὰν πάντες μετέχωσι τοῦ ἄγους. Οὕτω δὲ τοὺς αἰτίους καὶ μετασχόντας τοῦ φόνου καὶ τοὺς συνεπαινέσαντας, ὁπωσδήποτε, μὴ ὄντας ὀλίγους, οὐδ' ἀδυνάτους ἀπῴκισαν εἰς Λευκωνίαν, τὴν ὁποίαν ἀφαιρέσαντες δεις προσῆλθεν, οὐδ' ἠμπόδισεν, ἀλλ' ἠγάπησαν αὐτοὺς ἀπαλλαγέντας. Οὗτοι μὲν λοιπὸν διδαχθέντες ὑπὸ τῶν γυναικῶν νὰ ἔχωσι θάρρος ὄντως ἐσώθησαν.

Τούτου δὲ οὐδόλως ὑπολείπεται ἄλλο ἔργον ἀρετῆς πολλοὺς χρόνους ὕστερον πραχθὲν ὑπὸ τῶν Χίων πάλιν γυναικῶν, ὁπότε Φίλιππος ὁ Δημητρίου πολιορκῶν τὴν πόλιν ἐκήρυξε βάρβαρον καὶ ὑπερήφανον κήρυγμα, ὅπως ἀποχωρήσωσιν οἱ δοῦλοι πρὸς αὐτὸν, ὑπισχνούμενος ν' ἀποδώσῃ εἰς αὐτοὺς τὴν ἐλευθερίαν καὶ νὰ νυμφεύσῃ ἕκαστον τούτων μετὰ τῆς δεσποίνης του. Διὰ ταῦτα αἱ γυναῖκες λαβοῦσαι δεινὸν καὶ ἄγριον θυμόν, μετὰ τῶν δούλων, καὶ αὐτῶν συναγαναχτούντων καὶ συμπραττόντων, ὥρμησαν ἀναβαίνουσαι τὰ τείχη καὶ λίθους καὶ βέλη προσφέρουσαι καὶ παροτρύνουσαι καὶ παρακαλοῦσαι τοὺς μαχομένους, τέλος δὲ ἀμυνόμεναι καὶ βάλλουσαι τοὺς πολεμίους ἀπώθησαν τὸν Φίλιππον, οὐδενὸς δούλου τὸ παράπαν ἀποστάντος πρὸς αὐτόν.

ΑΡΓΕΙΑΙ. Ἡ Τελέσιλα ἦτο ἐξ οἰκίας ἐνδόξου, νοσημάτων δὲ τὸ σῶμα, καὶ διὰ τοῦτο ἐπεμψεν εἰς θεοὺς περὶ ὑγείας καὶ ἔλαβε χρησμὸν ὅτι πρέπει νὰ θεραπεύῃ τὰς Μούσας, πειθομένη δὲ εἰς τὴν θεὰν καὶ ἐπιδοθεῖσα εἰς τὴν ᾠδὴν καὶ τὴν ἁρμονίαν καὶ τοῦ πάθους ἀπηλλάγη ταχέως καὶ ἐθαυμάζετο ὑπὸ τῶν γυναικῶν διὰ τὴν ποιητικὴν τέχνην αὐτῆς· ἐπειδὴ δὲ ὁ βασιλεὺς τῶν Λακαιδαιμονίων Κλεομένης πολλοὺς φονεύσας Ἀργείους ἐβάδιζε πρὸς τὴν πόλιν, ἐπῆλθεν ὀργή, καὶ τόλμη θεία εἰς τὰς ἀκμαζούσας ἐκ τῶν γυναικῶν, ὅπως ἀμυνθῶσι κατὰ τῶν πολεμίων ὑπὲρ τῆς πατρίδος. Ἡγουμένης, λοιπόν, τῆς Τελεσίλλης, λαμβάνουσιν ὅπλα, καὶ ἱστάμεναι παρ' ἐπαλξιν περιέστεψαν κύκλῳ τὰ τείχη, ὥστε νὰ θαυμάζωσιν οἱ πολέμιοι. Τὸν μέν, λοιπόν, Κλεομένην ἀπέκρουσαν, πολλῶν πεσόντων, τὸν ἕτερον δὲ βασιλέα Δημάρατον, εἰσελθόντα εἰς τὴν πόλιν καὶ καταλαβόντα τὸ Παμφυλιακόν, ἐξεδίωξαν.

Οὕτω νικησάσης τῆς πόλεως, τὰς μὲν πεσούσας ἐν τῇ μάχῃ ἐκ τῶν γυναικῶν ἔθαψαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς Ἀργείας, εἰς δὲ τὰς σωθείσας εἰς ἀνάμνησιν ἔδοσαν ὅπως ἰρὺσωσιτὸν Ἐνυάλιον. Κατὰ τὴν ἐπέτειον τῆς μάχης ταύτης αἱ Ἀργεῖαι ἐπὶ χρόνον μακρὸν ἑτέλουν ἑορτὴν τὰ Ὑβριστικά, καθ' ἣν αἱ μὲν γυναῖκες ἐφόρουν χιτῶνας καὶ χλαμύδας ἀνδρικοὺς οἱ δὲ ἄνδρες περιεβάλλοντο γυναικείους πέπλους καὶ καλύπτρας.

ΜΗΛΙΣΙΑΙ. Τὰς παρθένους τῶν Μηλισίων κατέλαβέ ποτε πάθος δεινὸν καὶ ἀλλόκοτον ἐξ αἰτίας ἀδήλου. Πάσας τὰς παρθένους ἐξαίφνης κατέλαβεν ἐπιθυμία τοῦ θανάτου, καὶ κατελάμβανε πάσας μανία ὁρμῆς πρὸς τὴν ἀγχόνην, καὶ πολλαὶ ἐκρεμῶντο διαλαθοῦσαι τοὺς γονεῖς αὐτῶν. Οὐδὲν δὲ κατώρθουν λόγοι καὶ δάκρυα γονέων καὶ παρηγορίαι φίλων, ἀλλὰ διὰ πανουργίας καὶ ἐπινοίας πάσης διελάνθανον τοὺς φυλάττοντας καὶ ἠὐτοκτόνουν. Τὸ κακὸν τοῦτο ἐφαίνετο ἐκ θεοῦ προερχόμενον καὶ ἀνώτερον βοηθείας ἀνθρωπίνης, ἄχρις οὗ διὰ γνώμης νουνεχοῦς ἀνδρὸς ἐγράφη προβούλευμα καθ' ὃ αἱ ἀπαγχονιζόμεναι θὰ ἐκφέρωνται γυμναὶ διὰ μέσου τῆς ἀγορᾶς, καὶ τὸ προβούλευμα τοῦτο κυρωθὲν οὐ μόνον ἀνέστειλεν, ἀλλὰ καὶ παντελῶς ἔπαυσε τὴν ἐπιθυμίαν τῶν παρθένων πρὸς τὸν θάνατον.

ΚΙΑΙ. Ὑπῆρχε συνήθεια εἰς τὰς παρθένους τῶν Κίων νὰ συμπορεύωνται εἰς δημόσια ἱερὰ καὶ νὰ διημερεύωσιν ἐκεῖ μετ' ἀλλήλων, οἱ δὲ μνηστῆρες ἐθεῶντο αὐτὰς παιζούσας καὶ χορευούσας. Τὴν ἐσπέραν δὲ βαδίζοντες πρὸς ἑκάστην ἀνὰ μέρος ὑπηρέτουν τοὺς γονεῖς καὶ τοὺς ἀδελφούς, ἐχρὶ τοῦ νὰ νίπτωσι καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν. Ἦρων πολλάκις μιᾶς περισσότεροι τόσον κόσμον ἔρωτα καὶ νόμιμον, ὥστε, τῆς κόρης ἐγγυηθείσης εἰς ἕνα, οἱ ἄλλοι ἔπαυον εὐθύς.

Κεφάλαιον δὲ τῆς εὐταξίας τῶν γυναικῶν ὑπῆρξεν, ὅτι μήτε μοιχεία μήτε φθορὰ ἀνέγγυος συνέβη ποτὲ νὰ ἀναφερθῇ ἐπὶ ἑπτακόσια ὅλα ἔτη. Ἐν Κίῳ.

ΦΩΚΙΔΕΣ. Ἐπειδὴ οἱ τύραννοι τῶν Φωκέων κατέλαβον τοὺς Δελφοὺς καὶ οἱ Θηβαῖοι ἐπολέμουν κατ' αὐτῶν τὸν ὀνομασθέντα ἱερὸν πόλεμον, αἱ περὶ τὸν Διόνυσον γυναῖκες (τὰς ὁποίας ὠνόμαζον Θυιάδας) ἐκμανεῖσαι καὶ πλανηθεῖσαι ἐν καιρῷ νυκτός, διέλαθον φθάσασαι εἰς Ἀμφισσαν· ἐπειδὴ δὲ ἦσαν κατάκοποι καὶ δὲν ἐπῆρχετο εἰς αὐτὰς ἡ φρόνησις, προελθοῦσαι εἰς τὴν ἀγορὰν κατέπεσον ἐκεῖ καὶ ἐκοιμῶντο.

Αἱ γυναῖκες τῶν Ἀμφισσείων φοβηθεῖσαι, μήπως, ἐπειδὴ ἡ Ἀμφισσα ἦτο σύμμαχος τῶν Φωκέων, καὶ σύχνοι στρατιῶται τῶν τυράννων προσήρχοντο ἐκεῖ, προσβληθῶσιν αἱ Θυιάδες, ἐξῆλθον εἰς τὴν ἀγορὰν ἅπασαι, καὶ ἐν σιωπῇ περιεκύκλωσαν αὐτάς, καὶ ἐφόσον αὗται ἐκοιμῶντο δὲν ἐπλησίαζον, ἐπεὶ δὲ ἠγέρθησαν, ἄλλαι περὶ ἄλλας προσῆλθον καὶ περιποιοῦντο αὐτὰς καὶ τροφὴν προσέφερον· τέλος δὲ πείσασαι τοὺς ἄνδρας ἠκολούθησαν οὗτοι αὐτὰς μέχρι τῶν συνόρων ἀσφαλῶς προπεμπομένας.»

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω καὶ ἐξ ἄλλων ἅπερ θὰ παραθέσωμεν ἐφεξῆς ἐκ τοῦ Πλουτάρχου περὶ τῶν ἀρετῶν τῶν γυναικῶν ἐν τῇ ἀρχαιότητι θὰ ἴδωμεν ὅτι ἡ εὐρεῖα καὶ ὑψηλὴ ἀντίληψις τῶν κοινῶν καὶ ἐθνικῶν καθηκόντων καὶ δικαιωμάτων καὶ αἱ ὑψηλαὶ ἀρεταὶ ἦσαν ἐφάμιλλοι πρὸς τὰς τῶν συγχρόνων γυναικῶν, περὶ ὧν τόσον δίκαιος γίνεται ἔπαινος καὶ τόσα πλέκονται ἐγκώμια.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΛΕΟΝΤΙΑΔΟΥ

Η ΤΡΙΠΟΛΙΣ ΤΗΣ ΣΥΡΙΑΣ

Παραθέτομεν ἐν μεταφράσει ἀπὸ γαλλικῆς ἐφημερίδος πληροφορίας τινας περὶ τῆς Τριπόλεως τῆς Συρίας, τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα μόνον διακηρύττει τορώτατα τὴν Ἑλληνικότητα αὐτῆς. Ἐντούτοις θὰ ἴδωσιν οἱ ἀναγνῶσται ἡμῶν μετὰ πόσης εὐχερείας καὶ συνειδήσεως ἐλαφρᾶς οἰκειοποιοῦνται ξένας χώρας οἱ Ἑσπέριοι, οἱ διαλαλοῦντες τὴν ἀρχὴν τῶν ἐθνικοτήτων καὶ τὰ δίκαια καὶ τὴν ἐλευθερίαν τῶν λαῶν.

Ἀνάγνωτε καὶ κρίνετε!

«Τὰ στρατεύματι ἄτινα κατέλαβον ἄρτι τὴν Τρίπολιν, πατοῦσιν ἔδαφός ποτε Γαλλικόν, οἱ πατέρες ἡμῶν τῶν σταυροφοριῶν ἐπότισαν αὐτὸ διὰ τοῦ αἵματος αὐτῶν· ἀφοῦ τὴν κατέκτησαν διοργάνωσαν αὐτὴν καὶ κατέστησαν μίαν τῶν πλουσιωτάτων καὶ εὐδαιμονεστάτων πόλεων τῆς χριστιανικῆς Συρίας.

Τῷ 1914, τὸ ἔτος πρὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ὁ κόμης τῆς Τολώσσης, γνωστὸς ὡσαύτως ἐν τῇ ἱστορίᾳ ὑπὸ τὸ ὄνομα Ραϋμόνδος Δὲ Σαὶν Ζίλλ, εἷς τῶν γενναιοτάτων ἀρχηγῶν τῆς πρώτης σταυροφορίας, εἷς ἐξ ἐκείνων οἵτινες ἀνέβησαν μεταξὺ τῶν πρώτων εἰς τὴν ἔφοδον κατὰ τῆς Ἱερουσαλήμ, ἐπολιόρκησε τὴν Τρίπολιν, ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τότε Ἐμίρου ἀνεξαρτήτου.

Ἐντούτοις μετὰ πολλὰ ἔτη ὕστερον παρεδόθη εἰς τοὺς Φράγκους.

Ἐπὶ 104 σχεδὸν ἔτη παρέμεινεν ὑπὸ τὴν φραγκικὴν κυριαρχίαν· ἡ βιομηχανία της, ἡ ἐμπορία της ἦσαν σημαντικαί, καὶ ὅταν περιέπεσε πάλιν εἰς τὴν κυριαρχίαν τῶν μουσουλμάνων ἠρίθμουν ἐν Τριπόλει πλέον τῶν τεσσάρων χιλιάδων ὑφαντῶν μετάξης καὶ καμηλωτῶν.

Ἡ Τρίπολις (Τουρ. Ταραπουλούς) ἀπέχει περίπου δύο χιλιόμετρα ἀπὸ τοῦ ἐπινείου αὐτῆς Ἔλ—Μίνα, ὅπερ καὶ τοῦτο χρονολογεῖται ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος. Εἶναι πόλις 30,000 κατοίκων, τὸ πλεῖστον, μουσουλμάνων. Αἱ ὁδοὶ μετὰ πολυαρίθμων ἀψίδων εἶναι ἐξόχως γραφικαὶ καὶ πολὺ εὐτυχῶς δὲν ἔχουσι συγχρονισθῇ. Ἡ παλαιὰ Ἀραβικὴ πόλις παρέμεινεν οἵα ἦτο ἄλλοτε.

Αἱ ἀγοραὶ (*basars*) προπάντων αἱ τῶν μεταξωτῶν, τῶν σκυτορράφων καὶ τῶν σκηνοπωλῶν, ὅπου ἐπικρατοῦσι τὰ ζωηρὰ χρώματα εἶνε ἰδιαζόντως θελκτικά. Ἐκεῖ πρέπει νὰ μεταβαίνῃ τις ἵνα ἀπολαμβάνωσιν οἱ ὀφθαλμοὶ ἐνῷ ὁ ἥλιος καταυγάζει μεθ' ὅλης τῆς δυνάμεώς του.

Μεταξὺ τῶν πολυαρίθμων τεμενῶν (τσαμιῶν) ἐν τούτοις εἶναι ἡ Ἐκκλησία τοῦ Ἁγ. Ἰωάννου τῶν Σταυροφόρων, ἥτις ἀνῆκεν ἄλλοτε εἰς τοὺς Νοσοκόμους.

Ἐπὶ γηλόφου θελκτικοῦ ἐγείρονται ἡ πόλις καὶ ἡ δεσπόζουσα ἀκρόπολις· ἐπὶ τοῦ λόφου τούτου κὺρ Πελλεγρίνου τῶν Φράγκων, τοῦ Γαλαὰτ Σαντζιλ (*Saint—Gille*) τῶν Μουσουλμάνων ἐγκατέστη ὁ κόμης τῆς Τολώσσης κατὰ τὴν πολιορκίαν. Ἡ Τρίπολις ἄλλως, ὀφείλει τὴν ἀρχήν της εἰς τὴν γειτνίασιν τοῦ περικεχαραγμένου στρατοπέδου τοῦ Ραϋμόνδου τοῦ Σαὶν—Τζιλ, ὡς ἐκ Ἀνδαλουσίας, ἐπὶ παραδείγματος, ἡ Σάντα—Φὲ ἐδημιουργήθη ὑπὸ τῶν ἀναγκῶν τοῦ στρατοῦ τοῦ Φερδινάνδου, πολιορκοῦντος τὴν Βοαδβίλ, ἐν τῇ Γρενάδᾳ. Ἐν ἑκατέρᾳ περιπτώσει, καὶ ἐν πολλαῖς ἄλλαις στρατόπεδα μετατρέπονται εἰς πόλεις μονίμους.

Διὰ τῶν αἰώνων τὸ φρούριον βαθέως διεφοποιήθη, ἐξ οὗ τινα ὅμως μέρη περισώζονται λείψανα τῆς κατασκευῆς τῶν σταυροφόρων. Ὅτε ἐπεσκέφθην τὸ φρούριον τοῦτο, ὑπῆρχον ἐν αὐτῷ 200—300 δολοφόνοι οἵτινες ἐφερον ἐπὶ τῆς συνειδήσεως αὐτῶν πολλὰς δεκάδας φόνων· πάντες ἐντοῦτοις ἐφαίνοντο ἔχοντες πλήρη ἠρεμίαν πνεύματος καὶ ὄντες ἐντελῶς εὐχαριστημένοι ἀπὸ τῆς τύχης των. Εἷς, τούτων, ἡλικιωμένος, καθήμενος εἰς τὸν ἥλιον ὀλίγον μακρὰν, ἐφαίνετο σκεπτικός, μοὶ ἐπροξένησεν ἰδιαιτέραν ἐντύπωσιν· ὁ ἀρχιφύλαξ ἠννόησε χοῦτο καὶ μοὶ εἶπε : μετὰ εἰκοσαετῆ καὶ πλείονα ἴσως κάτεργα, ἔμελλε προσεχῶς ν' ἀπολυθῇ. «Τί θὰ κάμῃ ; τῷ λέγω.—Ἄ, μοὶ ἀπήντησεν ὁ φύλαξ, θὰ φονεύῃ ἐκ νέου, ἴσαλαχ (ἂν ὁ Θεὸς θέλῃ.)

Καὶ ἡ Μίνα δὲν ἔχῃ σχεδὸν πλείονας τῶν 5—6 χιλ. κατοίκων. Μικραὶ νησίδες καὶ σκόπελοι σχηματίζουσι τὸν λιμένα, ἱκανῶς κακὸν ἄλλως τε, εἰς ὃν καταπλέουσιν ἐτησίως ἀπὸ 5—6 ἐτῶν 500 ἀτμόπλοια περίπου καὶ χιλιὰς ἱστιοφόρων. Τὰ ἐξαγόμενα ἐμπορεύματα εἶναι, κυρίως, δημητριακά, ἔρια, μέταξα, σάπων, πορτογαλλια, ὄξυνα καὶ καπνός. Ἐπὶ μιᾶς τῶν νήσων της, ἥτις εἶνε ἡ ἐγγυτάτη πρὸς τὴν ξηράν, ὑπῆρχε κατὰ τὸν μεσαίωνα ἐκκλησία ἀφιερωμένη εἰς τὸν Ἅγιον Θωμᾶν καὶ ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐνυμφεύθησαν τῷ 1222 ὁ Βοημόνδος τῆς Ἀντιοχείας καὶ ἡ Ἀλίκη τῆς Καμπανίας. Πλησίον τοῦ σταθμοῦ φαίνεται ἀκόμη Ἀραβικὸς πύργος, ὅστις ἀπετέλει μέρος τοῦ ἀμυντικοῦ συστήματος.

Ἡ Τρίπολις εἶνε ἄκρος σταθμὸς τοῦ σιδηροδρόμου ἀπὸ Χόμς πόλεως 50,000 κατοίκων, κειμένης ἐπὶ τῆς γραμμῆς Χαλεπίου—Δαμασκοῦ. Ὁ σιδηρόδρομος ἐκ Τριπόλεως, περιθέων μίαν ὅλην ὀρεινὴν καὶ μεγάλης κοιλότητος ἐδάφους, ἡ ὁποία χωρίζει τὸν Λίβανον ἀπὸ τῶν ὀρέων τῶν Νοσαϊρίων. Κατὰ πᾶσας τὰς περιόδους τῆς ἱστορίας ὑπῆρξε σημαντικωτάτη ὁδὸς προσβάσεως ἀπὸ τῆς θαλάσσης εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Συρίας. Τὸ περίφημον Γκλιστ—Ἔλ—Χόζεν, τὸ φρούριον τῶν Κουρδων ὑπερήσπιζέ ποτε τὴν διοδον του.

Μεταξὺ Τριπόλεως καὶ Μίνας ἐκτείνονται ἀχανεῖς κῆποι, δάση πορτογαλεῶν καὶ λεμονεῶν, ὧν διετήρησα ἄληστον ἐνθύμησιν. Μετὰ τὴν θερμὴν ξέρην τοῦ ἔαρος, διεχύνετο ἀπὸ τῶν δασῶν τούτων ἀπροσδιόριστον κράμα ἰσχυρῶν εὐωδιῶν ἐξαιρέτων, ἡ ὀσμὴ τῶν πορτογαλεῶν καὶ τῶν λεμονεῶν συνεμίγνυτο μετὰ τῆς τῶν ἄλλων ἐν ἀνθήσει βλαστήσεων, καὶ ἡ πόλις ἦτο πλήρης τῶν ἀναμίκτων τούτων εὐωδιῶν καὶ ἐκοιμᾶτο καθ' ἑκάστην ἑσπέραν ἐν μέσῳ ἀρωμάτων, ὑπὸ οὐρανὸν στίλβοντα διὰ τῶν ἀστέρων. Ὁ Βούρκαρτ—Μοντσιὰν λέγει ὅτι ἡ ἐτησία παραγωγὴ ἀνήρχετο εἰς 300,000 χρυσῶν βυζαντινῶν (1 βυζαντινὸς 50 φρ.)

Πρὸ τοῦ πολέμου, ἡ Γαλλία ἐκέκτητο ἐν Τριπόλει σχολεῖα ὑπερόχως ὀργανωμένα, διατηρούμενα ὑπὸ καλογραιῶν, καὶ Ἀδελφῶν τῆς Χριστιανικῆς δοξασίας· οἱ τελευταῖοι οὗτοι διηύθυνον καθίδρυμα, ἐν τῷ ὁποίῳ πεντακόσιοι σχεδὸν παῖδες ἀνήκοντες εἰς πάσας τὰς ὁμολογίας ἐλάμβανον, συχνότατα δωρεάν, ἐξαίρετον ἐκπαίδευσιν. Μετὰ τὸ τέλος τῶν σπουδῶν αὐτῶν, οἱ μαθηταὶ ὑφίσταντο ἐξέτασιν πρὸς ἀπόκτησιν διπλώματος ἐκδιδομένου ὑπὸ τοῦ καθιδρύματος ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν εἰδικοτήτων : Γαλλικῶν, Μαθηματικῶν ἐπιστημῶν, ἐμπορίας, ἀραβικῆς, ἀγγλικῆς, καὶ πάντες ὅσοι ἐλάμβανον τοιοῦτο δίπλωμα εἶχον σχεδὸν τὴν βεβαιότητα ὅτι θὰ εὕρωσι θέσιν ταχέως ἱκανοποιητικήν.

Οὐδέποτε ἡ Γαλλία θὰ εἶναι ἱκανῶς εὐγνώμων πρὸς τὰς μοναχὰς καὶ τοὺς μοναχοὺς ἡμῶν διὰ τὸ θαυμαστὸν ἔργον ὅπερ ἐξεπλήρουν καθ' ἅπασαν τὴν Ἀνατολὴν διατηροῦντες μεταξὺ τῶν κατοίκων αὐτῆς τὴν αἰωνίαν ἀγαθὴν φήμην αὐτῆς.

COMTE JEAN DE KIRGORLAY

ΗΜΕΡΟΔΕΙΚΤΑΙ 1919
ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

Γνωστοποιοῦμεν τοῖς ἐνδιαφερομένοις ὅτι ὡς ἐκ τῶν ἐπανειλημμένων ἐξ Αἰγύπτου παραγγελιῶν, ΜΟΝΟΝ 4,000 μᾶς ἔμειναν πρὸς διάθεσιν ἐν Κύπρῳ.

Ὡς ἐκ τούτου παρακαλοῦμεν τοὺς θέλοντας ὅπως γράψωσιν ἡμῖν ἐγκαίρως καθότι τὰς παραγγελίας θὰ ἐκτελέσωμεν κατὰ τάξιν ἡμερομηνίας.

Τιμαὶ ὡρισμέναι τοῖς μετρητοῖς.

Λευκωσία, 6 Δεκεμβρίου 1918.

Ὁ ἐκδότης
Γεώργ. Χ. Ἀ'ψηλάντης.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑ ΔΗΜΟΣΙΣ

Προτιθέμενος μετὰ ἐνάμισυ μῆνα ὅπως ἀναχωρήσω ἐκ Κύπρου, καθιστῶ γνωστὸν ὅτι ἀναλαμβάνω τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν πλεκτῶν εἰδῶν ἐκ λιγαριᾶς κ. ἄ. ἤτοι, καναπέδων, πολυθρόνων, καρεκλῶν, μπαούλων, βαλίτσων, ἀνθοδοχείων, φρουτιέρων, κανίστρων καὶ ἄλλων πολλῶν εἰδῶν καὶ ἀσυγκρίτως στερεωτέρων τῶν Εὐρωπαϊκῶν.

Ἐπίσης καθιστῶ γνωστὸν ὅτι εἰς τὸ ἐργαστήριον μου ὑπάρχει μεγάλη ποικιλία ἐκ τῶν ἄνω διὰ Χριστουγεννιάτικα δῶρα καὶ μὲ τιμὰς χαμηλοτέρας τῶν πρὸ τοῦ πολέμου.

Διατελῶ
Εὐγένιος Σ. Κων)τινίδης
Διπλωματοῦχος τῆς Ἐθν. Γαλλ. σχολῆς καλαθοποιΐας καὶ κηπουρικῆς.
6—2

ΜΕΛΑΝΗ ΓΡΑΦΙΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ

Μάρκα Χειρός.

Γνωστοποιῶ ὅτι ἀπὸ δύο καὶ πλέον ἐτῶν πωλῶ μελάνην γραφῆς διαφόρων χρωμάτων ἠγνυμένης ἀρίστης ποιότητος, καὶ πρὸς ἐπιβεβαίωσιν ἀναλαμβάνω τὴν ὑποχρέωσιν νὰ πληρώσω τὴν ἀξίαν, ἂν ἡ μελάνη ἤθελε χαλάσει.

Δείγματα στέλλονται δωρεάν. Διαρκὴς πλουσία παρακαταθήκη.

Τιμὴ κατὰ 50 ο)ο ἐφθηνοτέρα τῶν ἄλλων.

Μόνον ἓν σελλίνιον τὴν δωδεκάδι δι' ὅσους ἤθελον φέρει ἰδικά των φιαλίδια ἢ πρὸς ἓν γρόσιον ὅταν φέρουσι ὀλιγώτερα τῶν ἓξ.

Εἰς μεγάλας φιάλας πολὺ ἐφθηνότερον.

Ἀναλαμβάνω τὴν ἐκτέλεσιν καὶ ταχεῖαν ἀποστολὴν πάσης παραγγελίας.

Πωλεῖται μελάνη ἐν τῇ κατοικίᾳ μου ἐνώπιον τῆς Ἀριστερᾶς Ἐκκλησίας.

ΝΕΟΦΥΤΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ.

ΔΗΜΟΣΙΑΙ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΡΙΟΝ "ΑΓΑΠΗ ΤΟΥ ΛΑΟΥ"

Ο ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΚΟΥΣ

Οἱ Μικρασιᾶται Ἕλληνες ὁλοκαυτώματα ὑπὲρ τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τοῦ πολιτισμοῦ.— Ἡ μεταχείρισις τῶν λειψάνων τοῦ Μικρασιατικοῦ Ἑλληνισμοῦ ὑπὸ Σελτζούκων καὶ Ὀθωμανῶν.— Αἱ φρικαλέαι ἐπιδρομαὶ τῶν Μογγόλων.- Καππαδόκαι καὶ Ποντικοί.— Ἀπώλεια τῆς ἐθνικῆς γλώσσης καὶ συνειδήσεως.

[Παραθέτομεν ὧδε περίληψιν τῆς συνεχείας τῶν διαλέξεων περὶ τοῦ Μικρασιατικοῦ Ἑλληνισμοῦ τῇ π. Κυριακῇ ὑπὸ τοῦ κ. Ν. Καταλάνου.]

Ὁ Μικρασιατικὸς Ἑλληνισμὸς ὑπερανθρώπους ἀγῶνας ἀγωνισθεὶς ἐπὶ ὀκτακόσια ὅλα ἔτη πρὸς τοὺς Σαρακηνοὺς, τοὺς Σελτζούκους Τούρκους καὶ τοὺς Ὀθωμανοὺς τοιούτους ὑπέμεινεν ἐπὶ αἰῶνας τὴν φοβερωτέραν αἱμορραγίαν ὑπὸ πᾶν ἄλλο τμῆμα τοῦ μεσαιωνικοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Βυζαντιναὶ πηγαὶ δεικνύουσιν ὅτι ἡ Μ. Ἀσία ἀπὸ τοῦ 11ου αἰῶνος ὑπέφερεν ἐκ τῆς ἐλαττώσεως τοῦ πληθυσμοῦ. Αὕτη δὲ προήρχετο ἐν μέρει ἀπὸ τῆς ἀτελευτήτου στρατολογίας, ἐπιβαλλομένης ὑπὸ τῶν ἀγώνων ἐναντίον τῶν Βουλγάρων εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Χερσόνησον καὶ ἐν μέρει εἰς τὰς ἀγροτικὰς συνθήκας ἐν Μ. Ἀσίᾳ. Αἱ συνέπειαι τῆς συστηματικῆς ταύτης ἐρημώσεως πληθυσμοῦ ἐγένετο τὸ πρῶτον κατάδηλος ὅτε ἡ χώρα κατέρρευσεν ὑπὸ τῶν ἐπιδρομῶν Σελτζούκων, Μογγόλων καὶ Ὀθωμανῶν· παρὰ τὴν ἀμυντικὴν στρατιωτικὴν δύναμιν ἣν ἀντέταξεν, δὲν ἀπεκρύπτετο τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ἐθνικὴ δύναμις τοῦ Ἑλληνισμοῦ εἶχε θραυσθῇ ὅτε ἤρχισαν αἱ ἐπιδρομαὶ τῶν λαῶν τούτων. Ἐπὶ πλέον, οὐδὲν ὑπῆρχεν ἐφεξῆς μέσον πρὸς ἀνανέωσιν τῆς δυνάμεως ταύτης πρόχειρον, ἥτις ἐπὶ αἰῶνας ἤδη συστηματικῶς ἐξηντλεῖτο. Τοὐναντίον ἡ ἐρήμωσις τοῦ πληθυσμοῦ ἔβαινε προϊοῦσα σταθερῶς καὶ ἐγένετο κατὰ διαφόρους τρόπους κατὰ τὸν διάφορον χαρακτῆρα τῶν κατακτητῶν λαῶν.

Οἱ Σελτζοῦκοι, οἵτινες ἐπεδίωκον κυρίως τὴν κατάκτησιν νέων πρὸς βοσκὴν χωρῶν, φαίνονται ὅτι προσείλκυσαν εἰς ἑαυτοὺς τοὺς Ἕλληνας καὶ ἐχρησιμοποίησαν ἀντὶ νὰ ἐκδιώξωσιν αὐτοὺς βίᾳ. Εἰς τοῦτο ἠναγκάσθησαν οἱ ὑπολειφθέντες Μικρασιατικοὶ πληθυσμοὶ ὑπὸ τοῦ ἑλαττωματικοῦ ἀγροτικοῦ συστήματος ἐν Μ. Ἀσίᾳ, ὅπερ ἐμαρκτηρίζετο ὑπὸ τῆς ἀεὶ αὐξούσης τάσεως πρὸς μεγαλειτέρας ἰδιοκτησίας, καὶ κατὰ τῆς τάσεως ταύτης ὀξυδερκεῖς αὐτοκράτορες ἐθέσπισαν, μάτην ὅμως, νόμους περιοριστικοὺς ἀπ' αὐτοῦ τοῦ δεκάτου αἰῶνος. Αἱ συνέπειαι τοῦ ὀλεθρίου τούτου συστήματος κατεφάνησαν κατὰ τὰς ἐπιδρομὰς τῶν Σελτζούκων· προφανῶς ἐν πλήρει γνώσει τῶν συνθηκῶν τούτων, οἱ Σελτζοῦκοι ὑπέσχοντο εἰς τοὺς καταπιεζομένους ὑπὸ τῶν μεγάλων γαιοκτημόνων ἢ χωροδεσπότῶν εἰς τὰς κατακτηθείσας ὑπ' αὐτῶν χώρας πλήρη ἐλευθερίαν ὑπὸ τὸν ὅρον πληρωμῆς φόρου κεφαλικοῦ. Οὕτω μεγάλοι ὄγκοι Ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ μετετέστησαν πρὸς τοὺς Τούρκους καὶ ἀπέβαλον τὴν Ἑλληνικότητα αὐτῶν. Ὁ αὐτοκράτωρ Ἰωάννης Κομνηνὸς εἰς τινα ἐκστρατείαν του κατὰ τῶν Σελτζούκων τοῦ Ἰκονίου (1120) ἠναγκάσθη νὰ πολεμήσῃ πρὸς τοὺς Ἕλληνας τῆς χώρας ταύτης, οἵτινες εἴτε εἶχον ἐκτουρκισθῇ κατὰ τὸ ἥμισυ εἴτε ἦσαν σφόδρα φιλότουρκοι.

Κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον φαίνεται συντελεσθεῖσα μεγάλη σύμμιξις τῶν ἰθαγενῶν Ἑλλήνων (ἢ τοῦ ἐξελληνισμένου ἰθαγενοῦς πληθυσμοῦ) μετὰ τῶν Σελτζούκων, διότι οὕτω μόνον ἐξηγεῖται ὅτι ὁ σημερινὸς πληθυσμὸς τοῦ βιλαετίου Ἀνατολῆς Χριστιανοὶ καὶ Μωαμεθανοὶ ἀντὶ νὰ δεικνύωσι διάφορον φυλετικὸν τύπον, παρουσιάζουσι τοὐναντίον ἰσχυρῶς τροποποιημένα χαρακτηριστικά, ἅτινα δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ περιγραφῶσιν ὡς τὰ τῆς Ἀρείας ἢ τῆς Μογγολικῆς φυλῆς.

Οἱ Ὀθωμανοὶ ἦσαν ὀλιγώτερον ἐπιρρεπεῖς πρὸς τὴν εἰρηνικὴν ἀφομοίωσιν καὶ ἔτεινον μᾶλλον πρὸς τὴν βιαίαν ὑποταγὴν καὶ τὴν ἐξόντωσιν. Ἐν τῷ χαρακτῆρι αὐτῶν ὡς νικητῶν ἐζήτουν ὅπως καταστήσωσι τοὺς ἡττημένους ὡς οἷόν τε ἀβλαβεῖς καὶ μετεχειρίζοντο πρὸς τοῦτο μέσα ἅτινα εἶχον μάθει παρὰ τῶν Βυζαντίνων αὐτοκρατόρων· μετετόπιζον ἀπὸ τῶν κυριευομένων πόλεων, ὅσαι εἶχον μέγαν Ἑλληνικὸν πληθυσμόν, εἰς ἄλλας πόλεις ὅπου οἱ Ἕλληνες ἦσαν ὀλιγάριθμοι, οὕτως ὥστε οἱ Ἕλληνες νὰ ὑπάρχωσι πάντοτε ἐν μειονοψηφίᾳ. Ἐπὶ πλέον, δὲν ἐπετρέπετο εἰς τοὺς Ἕλληνας νὰ βιῶσιν εἰς μεγάλας πόλεις, αἵτινες ἦσαν τότε ἀκόμη πολὺ ἰσχυρῶς τετειχισμέναι, ἀλλ' ὑπεχρεοῦντο οὗτοι νὰ ἐγκαθίστανται ἐκτὸς αὐτῶν, εἰς προάστεια. Ἐκ τῶν προαστείων τούτων ἀνεπτύχθησαν ὕστερον, καθόσον ηὔξανετο βαθμηδὸν ὁ Ἑλληνικὸς πληθυσμός, νέαι ὅλως πόλεις, αἵτινες ἐπλημμύρουν τὸ παλαιὸν κεντρικὸν ἄστυ ἀπὸ τῆς ἐπικρατούσης θέσεως αὐτῶν καὶ ἀντικαθίστων αὐτὸ ἐν τέλει.

Ζωντανὸν τούτου παράδειγμα ἔχομεν τὰ Βαρώσια ἔξωθεν τῆς τετειχισμένης Ἀμμοχώστου, τὸ αὐτὸ συμβαίνει ἔξωθεν τῆς τετειχισμένης πόλεως Ρόδου. Τὸ σύστημα τοῦτο κατέληξεν εἰς τὸ νὰ ἐνισχύσῃ μᾶλλον ἢ νὰ ἐξασθενήσῃ τὸ Ἑλληνικὸν στοιχεῖον. Καὶ ὅμως κατὰ τὴν Τουρκικὴν ταύτην κατάκτησιν, μέγα μέρος τῶν Ἑλλήνων εἰς τὰς πόλεις ἠναγκάζοντο σταθερῶς νὰ ἐγκαταλείπωσι τὴν Μ. Ἀσίαν καὶ νὰ καταφεύγωσιν εἰς τὸ εὐρωπαϊκὸν τμῆμα τῆς Αὐτοκρατορίας, διότι οἱ Βυζαντινοὶ χρονογράφοι κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον (14ος αἰών) λέγουσι περὶ πληθύων μεταναστεύσεως εἰς Εὐρώπην ἀποστίων προσφύγων, κατακλυζόντων τὴν χώραν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ περὶ ἐπιτεινομένης ἐλλείψεως ἀσφαλείας περὶ τὴν πρωτεύουσαν.

Ὁ βαθμὸς καθ' ὃν ὑπέφερον αἱ Ἑλληνικαὶ κοινότητες τῆς Μ. Ἀσίας ὑπὸ τῆς Τουρκικῆς κατακτήσεως δείκνυται καὶ ὑπὸ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν πράξεων, αἵτινες διασώζονται εἰς τὰ Πατριαρχεῖα Κ)τόλεως. Ἐνῷ πρὸ τῆς Τουρκικῆς εἰσβολῆς ἡ Μ. Ἀσία ἠρίθμει οὐχὶ ὀλιγωτέρας τῶν πεντήκοντα Μητροπολιτικῶν ἑδρῶν, σήμερον ἔχει μόνον εἴκοσι καὶ δύο μητροπολίτας ἢ καλλιον, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν τῆς Ταρσοῦ καὶ τῶν Ἀδάνων, ὑπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Πατριαρχείου Ἀντιοχείας, εἴκοσι καὶ τρεῖς.

Τούτων, δώδεκα εἶναι κατανεμημέναι εἰς τὰς δυτικὰς ἐπαρχίας ἐνῷ αἱ ἄλλαι εἶναι ἐνδεκα, καὶ τούτων πολλαὶ διατηροῦνται ὀνόματι μόνον

Αἱ μέγισται ἄμεσοι ἀπώλειαι τῶν Ἑλλήνων ἐγένοντο ὑπὸ τῶν Μογγολικῶν ἐπιδρομῶν τῶν ἐτῶν 1241 καὶ 1402, ἰδίᾳ τοῦ τελευταίου ὑπὸ τὸν φοβερώτατον Τιμοῦρ ἢ Ταμερλάνον.

Αἱ ὁρδαὶ αὗται ἔχαιρον πυρπολοῦσαι, σφάζουσαι καὶ λεηλατοῦσαι, καὶ ἐξεχύθησαν ὡς νέφη ἀκρίδων «κατὰ χωριστὰς συμμορίας κατὰ τῆς Γαλατίας, τῆς Φρυγίας, τῆς Βιθυνίας, τῆς παραλίας χώρας τῆς Καρίας, τῆς Λυκίας καὶ Παμφυλίας κατὰ τρόπον τοιοῦτον, ὡσεὶ Ταρτάρειος ὅλη στρατιὰ κατηυλίζετο εἰς ἑκάστην ἐπαρχίαν κεχωρισμένος· τόσον ἦσαν πολυπληθεῖς».

Οὕτω λέγει ὁ τελευταῖος τῶν Βυζαντίνων ἱστορικῶν Δούκας, ὅστις ἀπεικόνιζεν ὡσαύτως διὰ ζωηρῶν χρωμάτων τὰ ἐπακόλουθα τῆς λῃστρικῆς ταύτης ἐπιδρομῆς διὰ τῶν λέξεων «Ὁ Τιμοὺρ οὔτε ζῶντας ἄνδρας, οὔτε παιδία κλαίοντα, οὐδὲ κύνας ὑλακτοῦντας, οὐδὲ κράζοντας ἀλέκτορας, ἀπέλιπεν, ἀλλ' ἅπαντα ἐγένοντο θανάτου σιγή.»

Οὕτω, ἕκαστος τῶν τριῶν τούτων Τουρκικῶν κατακλυσμῶν συνετέλεσεν εἰς τὴν ἀποδεκάτευσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ ἐν Μ. Ἀσίᾳ.

Εἰς δύο μόνον μεγαλείτερα διαμερίσματα διετηρήθησαν συμπαγεῖς ὁμάδες Ἑλλήνων σημαντικῆς ἐκτάσεως μετὰ τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως αὐτῶν, τῆς γλώσσης καὶ ἐν μέρει τῆς θρησκείας των, ἤτοι εἰς τὴν Μέσην Καππαδοκίαν, ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς Μ. Ἀσίας, καὶ εἰς τὸν Πόντον, κατὰ τὴν ἄκραν βορείαν παραλίαν χώραν· ἐν τῷ πρώτῳ, ὡς λείψανα τῶν ἀρχαίων ἐκκλησιαστικῶν ἐγκαταστάσεων καὶ ἐν τῷ τελευταίῳ ὡς τὰ τελευταῖα λείψανα τῆς ἐσχάτης Ἑλληνικῆς προσπαθείας ὅπως ἐγκαθιδρύσωσι κράτος ἐν Μ. Ἀσίᾳ, τὴν Αὐτοκρατορίαν Τραπεζοῦντος. Ὁ Ἑλληνικὸς πληθυσμὸς τῶν δύο τούτων διαμερισμάτων δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὅπως ἀναπαραστήσῃ πρὸ ἡμῶν καθαρῶς τοὺς Μικρασιάτας Ἕλληνας τοῦ Μεσαίωνος ὡς πρὸς τὸν φυσικὸν καὶ τὸν γλωσσικὸν χαρακτῆρα αὐτῶν.

Ὅτι οἱ Ἕλληνες τῆς Καππαδοκίας καὶ τοῦ Πόντου εἶνε λείψανα τῶν αὐτοχθόνων τῆς προτουρκικῆς περιόδου καὶ οὐχὶ μεταγενέστεροι μετανάσται, δεικνύουν οὐ μόνον ὁ φυλετικὸς τύπος ἀλλὰ καὶ ἡ διάλεκτος αὐτῶν. Αὕτη ἀνήκει εἰς τοὺς ἀρχαιοτάτους τύπους τῆς συγχρόνου Ἑλληνικῆς διαλέκτου, ἐὰν παραλίπωμεν τὴν ἀρχαιοτέραν ἔτι Τσακωνικὴν, καὶ ἄγει ἡμᾶς εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι προῆλθεν αὕτη ἐξ ἄλλης Ἑλληνικῆς εἰς πολὺ πρώϊμον περίοδον, καὶ ἠκολούθησεν ἰδίαν ἐξέλιξιν.

Τοῦτο εἶνε ἀληθὲς ἰδίᾳ περὶ τῆς Ποντικῆς διαλέκτου τῆς Σαμψοῦντος (Ἀμασοῦ), τῆς Οἰνόης καὶ Ὄφιος· ὑπάρχει ἐν τῇ φωνητικῇ τῆς διαλέκτου καὶ ἐν τῷ λεξιολογίῳ τόσῳ πολὺ τὸ ἰδιάζον, ὥστε νὰ εἶνε ἀκατάληπτος εἰς ὅσους λαλοῦσι τὴν σύγχρονον Ἑλληνικήν.

Τοῦτο εἶνε ἐπίσης ἀληθὲς καὶ διὰ τὴν διάλεκτον εἴκοσι που πόλεων Καππαδοκικῶν, διάλεκτον ἥτις διατελεῖ ἔτι ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου τῆς Ἑλληνικῆς τῶν ἀρχῶν τοῦ Μεσαίωνος, ἀναγομένη προφανῶς εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἐγκαταστάσεως ἐν τῇ χώρᾳ τῶν παλαιῶν μοναχῶν, τουθ' ὅπερ δύνατοι ν' ἀποδειχθῇ εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Καισαρείας, καὶ νὰ ἀναδράμῃ τις εἰς πολλὰς περιπτώσεις μέχρι τοῦ Δ' αἰῶνος π. Χ.

Ἐκτὸς τῶν δύο τούτων μεμονωμένων ἐκτάσεων, οἱ Τοῦρκοι κατέκλυσαν ὁλόκληρον τὴν χερσόνησον, ὑποτάξαντες αὐτὴν εἰς τὴν Τουρκικὴν ἐθνικότητα καὶ εἰς τὴν Τουρκικὴν γλῶσσαν, ἐνῷ ὁ Ἑλληνισμός, καίτοι δὲν κατεστράφη παντελῶς, τόσον σπουδαίως διεσπάσθη καὶ διεσκορπίσθη ὥστε ἠναγκάσθη ν' ἀποβάλῃ τὴν τε γλῶσσαν καὶ τὴν θρησκείαν του, ν ἀποβάλῃ δηλονότι ἐντελῶς τὴν ἐθνικὴν συνείδησίν του. Τὰ πολυάριθμα Ἑλληνικὰ ὀνόματα τῶν ποταμῶν τῶν χωρῶν καὶ τῶν ὀρέων ἀντικατεστάθησαν ἀπὸ Τουρκικῶν ὀνομάτων. Ὡς πρὸς τὴν διοίκησιν καὶ τὸν τρόπον τοῦ ζῆν ἡ Τουρκικὴ κατάκτησις πολὺ ὀλίγην ριζικὴν ἐπήνεγκε μεταβολήν.

Αἱ πόλεις αὐταὶ αἵτινες ὑπὸ τοὺς Ἕλληνας εἶχον ἀποτελέσει ἐμπορικὰ καὶ διοικητικὰ κέντρα, ἐξηκολούθησαν νὰ εἶνε τοιαῦτα καὶ ὑπὸ τὴν Τουρκικὴν κυριαρχίαν, διατηρήσασαι κατὰ τὸ μέγιστον μέρος τὰ Ἑλληνικὰ ὀνόματα αὐτῶν ὡς ἀπόδειξιν τῆς δυνάμεως ἀρχαίων παραδόσεων 1500 ἐτῶν. Πόλεις οἷαι ἡ Σμύρνη, ἡ Προῦσα, ἡ Πέργαμος, ἡ Μαγνησία, ἡ Ἀττάλεια, τὰ Ἀδανα, ἡ Ταρσός, τὸ Ἰκόνιον, ἡ Ἀγκυρα, ἡ Καισάρεια, ἡ Ἀμάσεια, ἡ Κασταμονή, ἡ Τραπεζοῦς, ἡ Σινώπη, ἡ Ἀμισός καὶ ἄλλαι, προσέλαβον νέαν ζωὴν ὑπὸ τὰ ἀρχαῖα ὀνόματα αὐτῶν, ἅτινα οἱ Τοῦρκοι ἤλλαξαν μόνον ἐλαφρῶς. Οὐ μόνον ἐξακολουθοῦσι νὰ εἶναι πρωτεύουσαι τῶν διαφόρων διαμερισμάτων πρὸς σκοποὺς διοικητικούς, ἀλλὰ τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐξετάθησαν ἐφαρμοσθέντα καὶ εἰς ὁλόκληρα τὰ διαμερίσματα, τῶν ὁποίων εἶναι κέντρα. Πράγματι τὰ βιλαέτια καὶ αἱ ἐπαρχίαι (σαντζάκια) πᾶσαι τῆς Μ. Ἀσίας ἔλαβον τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἀπὸ τῶν κέντρων τούτων τοῦ ἀστικοῦ πολιτισμοῦ καὶ ὀλίγαι σχετικῶς φέρουσιν ὀνόματα Τουρκικά, αἱ ἀρχαῖαι Τράλλεις, ἡ Φιλαδέλφεια καὶ τὸ Δορύλαιον, ἐπὶ παραδείγματος, φέρουσι τὰ Τουρκικὰ ὀνόματα Ἀϊδίνιον, Ἀλασεὲρ καὶ Ἐσκιπεέρ.

SUN INSURANCE OFFICE

LONDON ESTABLISHED 1710

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΠΥΡΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Ἀσφαλίζει ἐν Κύπρῳ σχεδὸν πᾶν εἶδος ἐξοικονομίας εἰς τὰς τρεχούσας τιμὰς τῶν ἀσφαλίστρων.

*Οἱ κατὰ τόπους Πράκτορες διευθετο

ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΟΜΙΛΙΑΙ
ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ ΚΑΙ ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ

—Πρόποσις τοῦ προέδρου τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας ὑπὲρ τοῦ Βασιλέως τῆς Ἀγγλίας.—Ἐγκώμιον τοῦ γάλλου πρωθυπουργοῦ κ. Κλεμανσὼ εἰς τὸν Στρατάρχην Φώς.—Ἡ πρόποσις τοῦ Βασιλέως Γεωργίου Ε'.—Ἡ ἀπάντησις τοῦ Στρατάρχου.—Ἡ πρόβλεψις τοῦ μεγέθους καὶ τῆς διαρκείας τοῦ πολέμου.—Ἡ ἀπροσδόκητος νίκη τῶν Συμμάχων.

Τὸ πρακτορεῖον Ρέυτερ ἐκ καιρῷ ἤγγειλε τὴν ἐπίσκεψιν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως Γεωργίου Ε' εἰς Παρισίους τῇ 14|27 π. μηνὸς καὶ τὴν ἀποθεωτικὴν δεξίωσιν αὐτοῦ ὑπὸ τῆς Πολιτείας καὶ τοῦ Γαλλικοῦ λαοῦ.

Δὲν σκοποῦμεν ἐνταῦθα νὰ παραθέσωμεν περιγραφὴν τῆς ἐνθουσιωδεστάτης δεξιώσεως ἀλλὰ νὰ παράσχωμεν ἐν μεταφράσει εἰς τοὺς ἀναγνώστας τὸ κείμενον τῶν ἱστορικῶν ὁμιλιῶν ἐν Παρισίοις καὶ ἐν Λονδίνῳ ἐκεῖ μὲν ὑπὲρ τοῦ Βασιλέως Γεωργίου Ε' ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας κατὰ τὸ τιμητικὸν δεῖπνον εἰς τὰ «Ἠλύσια», ἐν Λονδίνῳ δὲ τὸ ἐγκώμιον τοῦ Γάλλου πρωθυπουργοῦ πρὸς τὸν Στρατάρχην Φὸς καὶ τὴν ἀπάντησιν τούτου κατὰ τὴν εἰς Λονδῖνον ἐπίσκεψιν αὐτῶν ἐν τῇ Γαλλικῇ πρεσβείᾳ καὶ τὴν γενομένην δεξίωσιν τῆς Γαλλικῆς παροικίας.

Η ΠΡΟΠΟΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΓΑΛ. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Τὸ ἐπίσημον δεῖπνον ἐπὶ τιμῇ τοῦ Βασιλέως Γεωργίου Ε' παρετέθη εἰς τὰ Ἠλύσια τὴν ἑσπέραν τῆς 15)28 π. Νοεμβρίου. Ὁ Πρόεδρος τῆς Γαλλ. Δημοκρατίας ἐγείρων τὸ κύπελλον εἶπε τὰ ἑξῆς:

Μεγαλειότατε,

Τῇ 8)21 Ἀπριλίου, 1914, ἡ Ὑμ. Μεγαλειότης, ἣν ὁ λαὸς τῶν Παρισίων ἐχαιρέτισεν, ὡς πράττει καὶ σήμερον, μετὰ παρατεταμένων ἐπευφημιῶν, ἀναμιμνήσκεται ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ αἰθούσῃ τὰς συνομολογηθείσας συμφωνίας πρὸ 10 ἐτῶν μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν ἡμῶν, καὶ ἀπαντῶσα εἰς τὰς εὐχάς, ἃς ἐξέφρασα ἐξ ὀνόματος τῆς Γαλλίας, ἡ Ὑμ. Μεγαλειότης εὐγλώττως ἐξήγησε τὸν εἰρηνικὸν χαρακτῆρα τῆς Συνεννοήσεως. Ἥτις χωρήσασα βαθμηδὸν πέρα τῶν ἀρχικῶν ὅρων αὐτῆς ἤνωσεν ἐφεξῆς τὰ δύο μεγάλα ἐλεύθερα ἔθνη ἐν τῷ ἔργῳ αὐτῶν τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς προόδου. Τρεῖς μῆνας ὕστερον αἱ Κεντρικαὶ Αὐτοκρατορίαι, ὧν ἡ ἀλαζὼν καὶ ἐπιθετικὴ πολιτικὴ ἠπείλησαν ἤδη ἐπὶ πολὺ ἐν τῷ παρελθόντι τὴν ἀνεξαρτησίαν τῶν μικρῶν γειτονευόντων αὐτοῖς Κρατῶν, τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς Γαλλίας, καὶ τὴν εἰρήνην τῆς Εὐρώπης, ἀποτόμως κατέπνιξε τοὺς εἰρηνικοὺς λόγους ἡμῶν ἐν τῷ θορύβῳ τοῦ πολέμου. Μεμεθυσμένοι ἐξ ὑπερηφανίας ἔβαλλον τὴν θρασεῖαν πρόκλησιν αὐτῶν κατὰ πρόσωπον τῆς μοίρας καὶ ἐπροξένησαν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα τὸν τρομερώτατον πόλεμον ἐξ ὅσων ἐγνώρισέ ποτε αὕτη.

Ἐν τῇ πρώτῃ πνοῇ τοῦ τυφῶνος ἡ Γαλλία, ἥτις προεῖδε τὴν σφοδρότητα καὶ τὴν ἔκτασίν του, μετ' ἐμπιστοσύνης ἐστράφη πρὸς τὴν Ἀγγλίαν, καὶ ἐγὼ αὐτὸς, βασιζόμενος εἰς ἐπιστολὰς ἀνταλλαγείσας τῷ 1912 μεταξὺ τῶν δύο κυβερνήσεων ἡμῶν ἔκαμα ἔκκλησιν εἰς τὴν φρόνησιν καὶ τὴν σύνεσιν τῆς Ὑμ. Μεγαλειότητος εἰς ἀγῶνα πρὸς ἀποσόβησιν τοῦ αὐξανομένου κινδύνου. Αἱ προσπάθειαι ἡμῶν ἀπέβησαν μάτην.

Ἐπί τινας μακρὰς ἡμέρας διεγέρσεως καὶ ἀδημονίας ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Γαλλία ἐν στενῇ ἑνότητι ἔπραξαν πάντα πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ πολέμου. Ἡ Γερμανία ὅμως ἦτο ἀποφασισμένη ὅπως ἐξωθήσῃ τὸν σκοπὸν αὐτῆς εἰς τὰ ἄκρα, καὶ οὐδὲν ἴσχυσεν ὅπως ἀποτρέψῃ αὐτὴν τῆς προθέσεως της. Καταφρονοῦσα τῶν ἐπισημοτάτων συνθηκῶν, ὥρμησε κατὰ τοῦ Βελγίου.

Ἡ αὐτὴ ἀγανάκτησις καὶ ἡ αὐτὴ ἐξέγερσις τῆς συνειδήσεως ἐξερράγη εἰς ἀμφοτέρας τὰς ὄχθας τῆς Μάγχης, καὶ ἡ ἐγκαρδιότης ἥτις ἐπεκράτησε μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς τῶν διεξαχθεισῶν διαπραγματεύσεων μεταξὺ ἡμῶν ὅπως σώσωμεν τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ἀσφάλειαν τῆς Εὐρώπης ἐπεβεβαιώθη ἀμέσως ἐν ταῖς προπαρασκευαῖς διὰ τὸν ἐπιβληθέντα εἰς ἡμᾶς πόλεμον. Τότε εἰς τὴν τόσον πλουσίαν εἰς λαμπρὰς σελίδας ἱστορίαν ἡ Μ. Βρεττανία προσέθηκεν ἀπαράμιλλον λαμπρότητα οὐ μόνον ναυτ. καὶ στρατιωτικῆς δόξης, ἀλλὰ καὶ δυνάμεως ἠθικῆς καὶ ἀνθρωπίνου μεγαλείου. Κατενόησεν αὐτη ἀμέσως ὅτι αἱ ἐχθροπραξίαι θὰ εἶναι μακραὶ καὶ θὰ ἀπήτουν παρὰ τῆς Βρεττανικῆς Αὐτοκρατορίας τὸν βαθμιαῖον σχηματισμὸν ἰσχυροῦ στρατοῦ καὶ τὴν δημιουργίαν ὑπερόγκων ποσοτήτων ὑλικοῦ. Τὸ ἀπειρομέγεθες τῆς προσπαθείας δὲν ἐπτόησεν αὐτὴν ποσῶς. Προσεκάλεσεν ἐπὶ τὸ ἔργον πάσας τὰς κτήσεις καὶ τὰς ἀποικίας αὐτῆς, καὶ ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον τοῦ κόσμου ἠκούσθη ἡ ἀπάντησις.

Δὲν γνωρίζω ὡραιότερον θέαμα ἢ τὸ τῶν διεσπαρμένων ἀνὰ τὸ πρόσωπον τῆς γῆς λαῶν ἐξεγειρομένων τῇ αὐτῇ στιγμῇ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι ἵνα ἀποπτῶσιν εἰς βοήθειαν τῆς Μητρὸς πατρίδος. Ὁποίαν εὐγενῆ ἀμοιβὴν ἔσχε τὸ πνεῦμα τῆς ἐλευθερίας, ὅπερ ἐνέπνευσε πάντοτε τὴν διακυβέρνησιν τῆς Βρεττανικῆς Αὐτοκρατορίας, ἐν τῇ παγκοσμίῳ ταύτῃ πίστει. Αὐξηθέντα διὰ τῶν σωμάτων τούτων τὰ στρατεύματα τῆς Μ. Βρεττανίας δι' ὅλου τοῦ πολέμου ἐστήριξαν πεῖραν καὶ ἐβελτίωσαν τὴν τακτικὴν αὐτῶν καὶ ἔστρωσαν τὴν ὁδὸν διὰ ἐκτυχῶν μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐκπληκτικῶν διὰ τῆς θαυμαστῆς ἐκείνης σειρᾶς νικῶν, αἵτινες ἠνάγκασαν τὸν ἐχθρὸν νὰ ἐκλιπαρήσῃ ἀνακωχήν. Εὐχαριστῶ τῇ Ὑμ. Μεγαλειότητι, ὅτι παρέσχε μοὶ τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐπισκεφθῶ μεθ' ὑμῶν εἰς πολλὰς περιστάσεις τὰς γενναίας ὑμῶν μεραρχίας. Ὁ θαυμασμός δὲν ἔπαυσεν αὐξανόμενος μετὰ τῶν ἐτῶν. Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ὁ Βρεττανικὸς Στόλος, βοηθούμενος ὑπὸ τῶν Συμμαχικῶν μοιρῶν, διετήρει τὴν κυριαρχίαν τῶν θαλασσῶν, συνέσφιγγε τὸν ἀποκλεισμὸν τῆς Γερμανίας, καὶ ἐξησφάλιζεν εἰς τὰ Ἀμερικανικὰ στρατεύματα τὸν ἐλεύθερον διάπλουν τοῦ Ὠκεανοῦ.

Μεγαλειότατε!

Ἡ καρδία τῆς Γαλλίας ἀδυνατεῖ νὰ λησμονήσῃ. Θὰ ἐνθυμῆται πάντοτε τὰς μεγάλας ὑπηρεσίας τῆς Ἀγγλίας εἰς τὴν κοινὴν ὑπόθεσιν. Ἡ προκομιλικὴ φιλία μετετράπη ἐν τοῖς πεδίοις τοῦ πολέμου εἰς ἐνεργὸν συμμαχίαν, ἥτις θὰ εὕρῃ εἰς τὰς ἐπικειμένας διαπραγματεύσεις νέαν χρησιμότητα, καὶ τὰ εὐεργετικὰ ἀποτελέσματα τῆς ὁποίας δὲν θὰ ἐξαφανισθῶσι μετὰ τοῦ τελευταίου καπνοῦ τῆς μάχης. Ἀκριβῶς, ὡς ἐκρατήσαμεν παρὰ τὸ πλευρὸν ἀλλήλων εἰς τοὺς καμάτους καὶ εἰς τοὺς κινδύνους τοῦ πολέμου, οὕτω θὰ εὑρισκώμεθα πάλιν παρὰ τὸ πλευρὸν ἀλλήλων ἐν τοῖς ἔργοις καὶ ἐν ταῖς ἀπολαύσεσι τῆς εἰρήνης.

Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν, ὅτε ἐπεσκεπτόμην τὰς ἀπελευθερωθείσας χώρας, εἶδον μεταφερομένους ἐπὶ βρεττανικῶν αὐτοκινήτων γέροντας, γυναῖκας καὶ παιδία, οἵτινες ἐπέστρεφον [illegible] ἀποσκευῶν αὐτῶν εἰς τοὺς ἠρημωμένους οἴκους των καὶ ἐμειδίων πρὸς τοὺς Ἄγγλους θερμαστάς, οἵτινες παρεῖχον εἰς αὐτοὺς εὐγενῶς τὴν φιλικὴν αὐτῶν βοήθειαν. Ἀλλαχοῦ οἱ γενναῖοι στρατιῶται τῆς Ὑμ. Μεγαλειότητος ἐτύγχανον εἰς τὰς τελευταίας ἀθλιότους οἰκίας κατηρειπωμένου χωρίου ἐγκαρδίου φιλοξενίας παρὰ τῶν Γάλλων ἡμῶν χωρικῶν. Ταῦτα εἶνε εἰκόνες τῆς χθές, αἵτινες προσλαμβάνουσι συμβολικὴν σημασίαν τὴν αὔριον. Δύο λαοὶ οἵτινες ἔζησαν ἐπὶ τόσον χρόνον μακρὰν ἐν τῇ εὐτυχεῖ ταύτῃ οἰκειότητι, καὶ οἵτινες ἐπὶ πολλοὺς μῆνας ἐβιήθησαν καὶ ὑπεστήριξαν ἀλλήλους, δὲν θὰ αἰσθανθῶσι φυσικῶς ἑαυτοὺς ὑποχρέους ἐν τῷ μέλλοντι εἰς σταθερὰν καὶ ἀδιάλειπτον συνεργασίαν ἐν τῇ ζητήσει τῆς ἀνωτέρω προόδου;

Ὁμοῦ ὑπεμείναμεν, ὁμοῦ ἐπολεμήσαμεν, ὁμοῦ ἐνικήσαμεν. Εἴμεθα ἡνωμένοι διὰ παντός. Μετὰ τῆς σταθερᾶς ταύτης ἐλπίδος ἐγείρω τὸ κύπελλόν μου πρὸς τιμὴν τῆς Ὑμ. Μεγαλειότητος, τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης, τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης Ἀλεξάνδρας, τῶν Α. Α. Β. Β. Υ. Υ. τοῦ πρίγκιπος τῆς Οὐαλίας καὶ τοῦ πρίγκιπος Ἀλβέρτου, καὶ ὅλης τῆς Βασιλικῆς οἰκογενείας. Πίνω ὑπὲρ τοῦ Μεγαλείου καὶ τῆς εὐημερίας τοῦ Ἡνωμ. Βασιλείου καὶ αὐτῆς Βρεττανικῆς Αὐτοκρατορίας!»

Η ΠΡΟΠΟΣΙΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ε'

Κύριε Πρόεδρε,

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἀπαντῶν ἤγειρε πρόποσιν καὶ εἶπε τὰ ἑξῆς:

Μοὶ εἶνε δύσκολον νὰ εὕρω λέξεις ὅπως ἐκφράσω τὴν μεγάλην εὐχαριστησιν ἣν αἰσθάνομαι ξενιζόμενος παρ' ὑμῖν τὴν ἑσπέραν ταύτην ἐδῶ, ἐν τῇ ὡραίᾳ ταύτῃ πόλει τῶν Παρισίων καὶ ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ μεγάλου ἔθνους μετὰ τοῦ ὁποίου, κατὰ τὰ τέσσαρα τελευταῖα ἔτη, ἐγὼ καὶ ὁ λαός μου συνεμερίσθημεν τὰς θλίψεις καὶ τὰς χαρὰς ἡμῶν, θριαμβευτικῶς στεφθείσας σήμερον ὑπὸ τελείας νίκης κατὰ τοῦ κοινοῦ ἐχθροῦ ἡμῶν. Ἐνθυμούμεθα τοὺς ἀπεγνωσμένους ἀγῶνας, ἐπαναληφθέντας πολλάκις ὑπὸ τῶν γερμανῶν στρατιωτῶν, ἵνα φθάσωσιν εἰς τὴν μεγάλην ταύτην πρωτεύουσαν καὶ κυριεύσωσιν αὐτῆς.

Χάρις ὅμως εἰς τὴν ἀνδρείαν τοῦ ὑπερόχου Γαλλικοῦ στρατοῦ καὶ εἰς τὴν πιστὴν σύμπραξιν τῶν συμμάχων, αἱ προθέσεις τοῦ ἐχθροῦ ἐματαιώθησαν ἐν ἀρχῇ, ἔπειτα χάρις εἰς τὴν δεξιὰν διεύθυνσιν καὶ στρατηγικὴν τοῦ ἐξόχου στρατάρχου Φός, τὰ στρατεύματα τοῦ ἐπιδρομέως ἐρρίφθησαν πάλιν εἰς τὰ μεθόρια καὶ ἠναγκάσθησαν νὰ ζητήσωσιν εἰρήνην.

Συγχαίρω, Κύριε Πρόεδρε, ὑμᾶς καὶ τὸ εὐγενὲς γαλλικὸν ἔθνος διὰ τὴν μεγάλην νίκην οὕτω κτηθεῖσαν «Καὶ δι' ἣν οἱ στρατηγοί μου καὶ οἱ στρατοί μου εἶνε ὑπερήφανοι ὅτι συνεβάλλοντο εἰς αὐτήν. Ἐν τῇ θαλασσίῳ συρράξει εἰς ἣν τὰ δύο ἔθνη ἡμῶν εὑρέθησαν ἐμπλακέντα ὁμοῦ ὑπὲρ τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τοῦ δικαίου κατὰ τῶν δυνάμεων τῆς καταστροφῆς καὶ τῶν μεθόδων τῆς βαρβαρότητος ὁ γαλλικὸς καὶ βρεττανικὸς λαὸς ἔμαθον ἐν τῇ ἐπιδιώξει κοινοῦ σκοποῦ, νὰ ἐκτιμῶσιν ἀλλήλους καὶ νὰ ἐννοῶσι τὰ ὁμοιβαῖα ἰδεώδη αὐτῶν. Ἐδημιούργησαν ἕνωσιν καρδιῶν καὶ ταὐτότητα συμφερόντων, αἵτινες ἐλπίζω ὅτι θὰ γένωνται ἀεὶ στενώτεραι καὶ θὰ συμβάλωσιν ἐπαισθητῶς εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῆς εἰρήνης καὶ εἰς τὴν πρόοδον τοῦ πολιτισμοῦ.

Ἐπιτρέψατε ἵνα περάνω, προσθέτων ἕνα λόγον συμπαθείας πρὸς τοὺς Γάλλους καὶ τὰς Γαλλίδας ἥρωας οἵτινες ὑπέφεραν εἰς χεῖρας τῶν ἐπιδρομέων, ὅσον ὀλίγοι ὑπέφερον ἀλλαχοῦ ἢ ἐν Βελγίῳ.

Μὴ λησμονῶμεν μάλιστα τοὺς ἀθανάτους νεκρούς, ὧν τὰ ὀνόματα θὰ παραμένωσιν ἐγκεχαραγμένα διὰ παντὸς ἐν μιᾷ τῶν ἐνδοξοτάτων σελίδων τῆς ἱστορίας τοῦ κόσμου.

Οἱ στρατιῶταί μου ἐπολέμησαν κατὰ πάντα τὰ ἔτη ταῦτα τοῦ ἀδυσωπήτου πολέμου παραπλεύρως μετὰ τῶν Γάλλων στρατιωτῶν, ἀν ἡ ἀνδρεία προσέδωκε νέαν αἴγλην εἰς τὰς ἀθανάτους παραδόσεις αὐτῶν.

Οἱ ναῦται τῶν δύο στόλων μας ἠγωνίσθησαν παραπλεύρως ἐπὶ τῶν δι αφορητάτων θαλασσῶν ἐν μυχαιτάτῃ ἐμπιστοσύνῃ ἀμοιβαίᾳ, ἣν ἡ διάρκεια τοῦ πολέμου μάλιστα συνεβάλετο ὅπως ἀναπτύξῃ καὶ ἐδραιώσῃ.

Ἐξ ὅλης τῆς καρδίας μου εὐχαριστῶ ὑμῖν, Κύριε Πρόεδρε, διὰ τὰ θερμὰ αἰσθήματα, ἅτινα ἐξεφράσατε προπίνοντες ὑπὲρ τῆς ὑγείας μου, καὶ τῶν ὁποίων ὁ τόνος μὲ συνεκίνησε σφοδρῶς. Εὐδοκήσατε, ὡσαύτως, ἵνα δεχθῆτε τὰς ἐγκαρδίους εὐχαριστίας μου διὰ τὴν γενναίαν φιλοξενίαν καὶ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ἣν μοὶ παρέσχετε ἵνα προσφέρω ἐν τῇ διὰ παντὸς ἀξιομνημονεύτῳ ταύτῃ στιγμῇ τῆς νίκης, τὴν ἔκφρασιν τοῦ σεβασμοῦ μου πρὸς τὸ γαλλικὸν ἔθνος.

Παρακαλῶ πάντας τοὺς παρόντας νὰ πίωσι μετ' ἐμοῦ ὑπὲρ τῆς ὑγείας τοῦ Κυρίου Προέδρου τῆς Δημοκρατίας καὶ ὑπὲρ τῆς εὐτυχίας καὶ εὐημερίας τοῦ γαλλικοῦ λαοῦ.

Ο ΣΤΡΑΤΑΡΧΗΣ ΦΟΣ ΚΑΙ Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ ΚΛΕΜΑΝΣΩ ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ.

Τῇ 18)1 Δεκεμβρίου ὁ στρατάρχης Φὸς καὶ ὁ Γάλλος πρωθυπουργὸς κ. Κλεμανσὼ μετέβησαν εἰς Λονδῖνον γενόμενοι ἐνθουσιωδῶς δεκτοί. Ἡ μετάβασις των ἐκεῖ ἐσκόπει ὅπως προπαρασκευάσωσιν ἐν συνεννοήσει μετὰ τῶν Συμμάχων πολιτικὰν ἀνδρῶν τὰ τῆς προκαταρκτικῆς συμμαχικῆς συνδιασκέψεως περὶ εἰρήνης τῆς συγχροτηθησομένης ἐν Παρισίοις.

Πρὸς τιμὴν τούτων ἐγένετο δεξίωσις ἐν τῇ Γαλλικῇ πρεσβείᾳ εἰς ἣν προσῆλθον ἡ Γαλλικὴ παροικία καὶ ἄμετρον ἄλλο πλῆθος.

Ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ ὁ κ. Κλεμανσὼ ἀναφερόμενος εἰς τὸν γάλλον πρέσβυν ἐν Λονδίνῳ κ. Καμπών, εἶπεν ὅτι ἱστατο οὗτος ἐν τῇ πρώτῃ γραμμῇ τῶν Γάλλων ἀντιπροσώπων ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, καὶ ἔφεξῆς ἔπλεξεν ὑπέροχον ἐγκώμιον εἰς τὸν στρατάρχην Φός, ὡς ἑξῆς:

Εἶδον αὐτὸν ἐν τῷ ἔργῳ. Οὐδεὶς εἶδεν αὐτὸν πλησιέστερον ἐμοῦ, καὶ εἶναι μεγάλη εὐχαρίστησις δι' ἐμὲ ν' ἀποδώσω δικαιοσύνην εἰς αὐτὸν ἐνώπιον τῆς συναθροίσεως ταύτης τῶν συμπατριωτῶν μας τῆς Γαλλικῆς παροικίας ἐν Λονδίνῳ. Εἴδομεν ἀλλήλους κατὰ τὰς χειρίστας καὶ κατὰ τὰς ἀρίστας ἡμέρας. Εἶδον τὸν στρατάρχην Φὸς ἡμέραν τινὰ ὅτε, αὔριον καὶ χωρὶς τινος λόγου, ἔλαβεν οὗτος τὰ εὐχαριστήρια καὶ ἐτέθη εἰς τὸν κατάλογον τῶν διαθεσίμων. Ἦτο ἡ ἡμέρα τὴν ὁποίαν οὐδέποτε θὰ λησμονήσω, ὅτε ἦλθε παρ' ἐμοὶ καὶ μοὶ εἶπεν: «Βλέπεις τι ἐπῆλθεν εἰς ἐμέ.» Μοὶ ἔκαμε τὴν τιμὴν νὰ ζητήσῃ τὴν συμβουλήν μου. Εἶπον αὐτῷ: «Ὑπάγετε οὖκαδε· ὄχι ἀντεγκλήσεις· μὴ λέγετε τίποτε, καὶ πρὸν παρέλθωσι πολλαὶ ἑβδομάδες, θὰ χρειασθῆτε.» Δὲν εἶχεν ἀνάγκην τῆς συμβουλῆς μου. Ἴσως ὑπόπτευε τι θὰ συνέβαινεν. Ἡ συνείδησις του θὰ ὑπέφερεν ὅπως ἐμπαδίσῃ αὐτὸν νὰ διατρέξῃ τὸν κίνδυνον νὰ προσθέσῃ ἕριδας εἰς τὴν μεγάλην ἐθνικὴν κρίσιν, ἣν ἡ χώρα διήρχετο κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην. Ἀπῆλθεν οἴκαδε χωρὶς οὐδὲ λέξιν ἀντεγκλήσεως νὰ εἴπῃ, καὶ πιστεύω ὅτι δὲν παρῆλθε δεκαπενθημερία ὅτε ἐγένετο Ἐπιτελάρχης τοῦ Γαλλικοῦ στρατοῦ.

Εἴδομεν αὐτὸν εἰς τὸ Ὑζέ, τὸν εἴδομεν εἰς τὰ ἕλη τοῦ *Saint Gond* ὅπου δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι διὰ μόνης τῆς προσπαθείας τοῦ γενναίου τούτου στρατιώτου ἐσταματήθη ὁ ἐχθρὸς καὶ οἱ στρατιῶται του, οἵτινες δὲν ἦσαν πάντες Γάλλοι, καὶ ἐπιέζοντο ὅτε ἐφάνησαν διστάζοντες νὰ βαδίσωσιν εἰς ἐπίθεσιν. Εἰς τὰς περισταστάσεις ἐκείνας εἶπεν οὗτος τοὺς λαμπροὺς ἐκείνους λόγους ὅτε ἦλθον καὶ τῷ εἶπον: «Στρατηγέ, δὲν δυνάμεθα νὰ κρατηθῶμεν». «Δὲν δύναμαι νὰ κρατηθῶ· καλῶς, τότε, ἐπιτίθεμαι!» Ἐπετέθη καὶ ἐνίκησεν. Εἴμεθα ἤδη πολὺ μακρὰν τούτου, εἰς μὴν ἀποστολὴν ἣν ἤσθανεν ἐνστικτωδῶς ὅτι ἐδύνατο νὰ ἐκπληρώσῃ ἐν ἐπιτυχίᾳ ἐπὶ τῆς ἐνεργείας τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν πραγμάτων. Ἐν τῇ ἐπιδιώξει τῆς ἐκπληρώσεως ταύτης ἐκινδύνευσε πολλάκις ἡ ζωή του, ἀλλ' ἐπιθυμῶ νὰ δώσω πρὸς ὑμᾶς ἐξηγήσεις τινας: Γνωρίζετε πάντες διὰ τίνων περιπετειῶν διῆλθεν ὁ πόλεμος. Δὲν θὰ διηγηθῶ πάλιν αὐτάς. Γνωρίζετε αὐτὰς ὅσον καὶ ἐγώ. Θὰ διεξέλθω συντόμως τὰς τελευταίας φάσεις ἵνα εἴπω ὑμῖν τοῦτο. Εἴχομεν καὶ ἡμεῖς νὰ συντάξωμεν τὸν ἰσολογισμὸν ἡμῶν τοῦ 1918. Αἱ θυσίαι εἰς ἃς ἡ Γαλλία συνήνεσε ἦσαν κολοσσιαῖαι. Οἱ νεκροὶ ἡμῶν ἀριθμοῦνται καθ' ἑκατομμύρια. Ἔχομεν πάντες νεκροὺς εἰς τὰς οἰκογενείας μας. Τοῦτο γνωρίζετε ὑμεῖς καλῶς ὅσον καὶ ἐγώ. Αἱ χῶραι ἠρημώθησαν, αἱ πόλεις κατεστράφησαν οἱ ἄνθρωποι ἀπήχθησαν εἰς αἰχμαλωσίαν, πᾶσαι αἱ ἀποτροπιαστότητες τῆς βαρβαρότητος ἐξαπελύθησαν—πάντα ταῦτα θὰ μείνωσιν ἀτιμώρητα; Ὄχι. Ὀφείλομεν τοῦτο εἰς τοὺς νεκροὺς ἡμῶν καὶ εἰς τὸν λαὸν ἡμῶν, ὅπως αἱ ἀπώλειαί μας μὴ γένωνται μάταιαι, καὶ ὅπως λάβωσι δίκην κατάλληλον. Ὅτε ὁ ἐχθρὸς ἐφαίνετο τὸν Μάρτιον, τὸν Ἀπρίλιον, τὸν Μάϊον βαδίζων εἰς Παρισίους, τι ἐπράξαμεν;

Συνεφωνήσαμεν εἰς τοῦτο—πρῶτον, οἱ Γάλλοι, ἔπειτα οἱ Ἄγγλοι καὶ οἱ Ἀμερικανοί, ὅτε ἔφθασαν, καὶ εἴπομεν «πρῶτον θὰ σταματήσωμεν αὐτοὺς ἀντὶ πάσης θυσίας» καὶ, ὅταν, ἀναπτύσσων αἰφνιδίαν καὶ μανιώδη ἐπίθεσιν ὁ ἐχθρὸς ἔπεσεν ἐπὶ στρατευμάτων ἀποτετριμμένων ὑπὸ τετραετοῦς χαρακωματικοῦ πολέμου, ἐσταματήσαμεν τὴν πορείαν του κατὰ τῆς Ἀμιένης, τὴν πορείαν κατὰ τῶν Παρισίων. Αὐτὸς εἶνε ὁ τύπος τὸν ὁποῖον ἐξετελέσαμεν μετὰ καταπληκτικῆς κανονικότητος. Ἐπετύχομεν. Οὐδὲν ὑπάρχει ἀπλούστερον τῆς ἐπιτυχίας. Ἐκάμαμεν ἔπειτα τοὺς ὑπολογισμούς μας καὶ εἴπομεν, «ἔχομεν στρατεύματα ἅτινα εἶναι κεκμηκότα καὶ ἀποτετριμμένα, ἅτινα ὅμως εἶναι ἀκόμη ἱκανὰ πρὸς ἀναμφισβήτητον ἐνέργειαν». Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς Συμμάχους, αἱ Βρεττανικαὶ στρατιαὶ εἶχον ὑπομείνει τρομερᾶν καταστροφήν, εἴπομεν τὸ αὐτό: «Θὰ ἀναλάβωμεν καὶ θὰ κάμωμεν νέαν ἐπίθεσιν».

Ἡ νέα αὕτη ἐξόρμησις ἐγένετο μετὰ μεμακρυσμένον ἀτόρυθ ὑπ' ὄψιν; Οὐχί. Ἐγένετο ὅπως ἐξασφαλίσωμεν συγκοινωνίας ἀπαραιτήτους εἰς τὴν ζωὴν τοῦ ἔθνους, νὰ ἐλευθερώσωμεν τὸ Σουὰσ—Τιεροὺ, ν' ἀποκατασήσωμεν τὰς συγκοινωνίας μεταξὺ Παρισίων καὶ Νανσύ, ἔπειτα νὰ ἐξασφαλίσωμεν τὰς συγκοινωνίας μετὰ τοῦ Βορρᾶ, αἵτινες ἦσαν λίαν ἀβέβαιοι. Ἀκόμη ἐν Ἀμιένῃ—ἡ ἐπίθεσις τῆς 8 Αὐγούστου μετὰ τῶν Στρατηγῶν *Rawlinson* καὶ *Débeney*—καὶ νὰ ἐλευθερώσωμεν τὴν Ἀμιένην πάσῃ θυσίᾳ. Πάντα ταῦτα ἐξετελέσθησαν. Ἔπειτα ἡ ἐπίθεσις τοῦ Ἀρρᾶ ὑπὸ τῶν Βρεττανικῶν στρατευμάτων. Καὶ τότε, βλέποντες ὅτι ὅλον τοῦτο δὲν ἔβαινε κακῶς, ἡ ἐπίθεσις ἐπεξετάθη, καὶ κατελήξαμεν νὰ συνάψωμεν μάχην ἐπὶ μετώπου 400 χιλιομέτρων, εἰς ἣν μετέσχον ὅλοι—Γάλλοι, Βρεττανοί, Βέλγοι καὶ Ἀμερικανοί.

Ἐνθυμεῖσθε ὅτι κατὰ τὰς ἐπιθέσεις ταύτας συνελάβομεν 330,000 αἰχμαλώτους καὶ ἐκυριεύσαμεν 6,000 τηλεβόλα. Ἐὰν ἦτο ἀνάγκη νὰ ἐξακολουθήσωμεν, ἡ θέσις τοῦ ἐχθροῦ θ' ἀπέβαινε τόσον ἰσχυρὰ καθ' ἑκάστην. Ἡ νίκη, εἶπον ἤδη, εἶναι κεκλιμένον ἐπίπεδον. Ἡ σφαῖρα ἔκκινεῖ ἤρεμα, ἀλλ' αὐξάνει ταχέως ἡ ταχύτης ἂν μὴ κρατηθῇ, καὶ ἡμεῖς ἐπεταχύνομεν τὴν κίνησιν. Ἐξεκινήσαμεν ἐπὶ τοῦ σχεδίου τούτου. Ἡ ἐπίθεσίς μας μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἀνεπτύσσετο, καθισταμένη μείζων καὶ μείζων, καὶ ἔμελλε νὰ αὐξήσῃ ἔτι μᾶλλον ἐν δυνάμει, ὅτε ὁ ἐχθρὸς ἐσταμάτησεν ἡμᾶς ζητῶν ἀνακωχήν. Ὁ ἐχθρὸς ἀπεδέχθη τοὺς ὅρους ἡμῶν. Δὲν ἠδυνάμεθα ἢ νὰ ὑπογράψωμεν μίαν ἀνακωχήν.

Μάλιστα, κύριοι, τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα ὀφείλονται εἰς τὴν ἀφύπνισιν πασῶν τῶν ἐνεργητικοτήτων αἵτινες ἐνοῦνται ὁμοῦ, ὅταν εὕρωσιν ἀρχηγὸν ὅπως ὁδηγήσῃ αὐτὰς εἰς τὴν νίκην. Τοῦτο ὀφείλομεν εἰς τοὺς νεκροὺς ἡμῶν. Τοῦτο ὀφείλομεν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν, καὶ τοῦτο ἐπέτρεψεν εἰς ἡμᾶς ν' ἀποδείξωμεν ὅτι ἡ Γαλλία εἶναι ἱκανὴ ἔτι νὰ ὁδηγῇ τοὺς στρατούς, οἵτινες ἔρχονται νὰ ταχθῶσιν ὑπὸ τὴν σημαίαν της, εἰς τὴν νίκην κατὰ τοῦ κοινοῦ ἐχθροῦ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΟΥ'ΙΛΣΩΝ ΕΙΣ ΛΟΝΔΙΝΟΝ

Τὸ πρακτορεῖον Ρέυτερ μετέδωκε περίληψιν τηλεγραφικὴν τῆς ὑποδοχῆς τοῦ Προέδρου Οὐΐλσων ἐν Λονδίνῳ ὅπου ἔφθασε τῇ 16)29 Δβρίου τὴν ἑξῆς:

Ὁ καιρὸς εἰς Δόβερ ὡς καὶ ἐν Λονδίνῳ ἦτο ψυχρὸς καὶ ὁμιχλώδης. Γαλλικὰ καταδρομικὰ συνώδευσαν τὸν Οὐΐλσων μέχρι τοῦ μέσου τοῦ πορθμοῦ τῆς Μάγχης ὅπου ἀνεμένετο ὑπὸ τοῦ ναυάρχου Κὺς διοικοῦντος τὸν στόλον ἐν Δόβερ μοῖραι ὑ